

А.Д. „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА
Б И Ј Е Љ И Н А

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2013. ГОДИНУ

Бијељина, март 2014. године

САДРЖАЈ:

1.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ	3
2.	ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА.....	5
3.	ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА	6
3.1	Нематеријална улагања	6
3.2	Некретнине, постројења и опрема.....	6
3.3	Дугорочни финансијски пласмани	9
3.4	Залихе	9
3.5	Краткорочна потраживања и пласмани.....	10
3.6	Грешке из претходног периода.....	11
3.7	Признавање прихода	11
3.8	Признавање расхода.....	11
3.9	Финансијске обавезе	12
3.10	Дугорочна резервисања.....	12
4.	РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА.....	13
	ПРОИЗВОДНО ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР	13
1.	Служба комуналних услуга.....	13
1.1	Одвоз и депоновање чврстог отпада	13
1.2	Прикупљање рециклажног отпада (папир, најлон и пет амбалажа).....	15
1.3	Одржавање јавно-прометних површина	15
1.4	Услуге специјалним комуналним возилима	16
2.	Служба одржавања градског зеленила	17
3.	Служба пијачних услуга	17
4.	Служба гробљанских услуга.....	17
	СЕКТОР ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА.....	19
1.	Служба за правне, кадровске и опште послове.....	19
2.	Служба кухиње	20
3.	Служба за финансијске и рачуноводствене послове	20
3.1	Приходи	20
3.2	Расходи	23
3.3	Нето добитак	28
3.4	Остварење по радним јединицама	29
	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА	32
1.	Анализа финансијске равнотеже.....	32
2.	Анализа задужености.....	34
	ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА.....	38
	ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА	41
	ЗАКЉУЧАК.....	45
	МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА.....	47

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

Предузеће „Комуналац“, основано је 1995.године, одлуком СО-е Бијељина као ОЈДП „Комуналац“. Рјешењем Основног суда у Бијељини, од 07.09.2005. године (број рјешења ФИ-254/05, број регистарског улошка Суда је 1-121 Бијељина), извршен је упис А.Д. „Комуналац“ Бијељина. Истим Рјешењем уписана је промјена својине државног капитала Основног јавног државног предузећа „Комуналац“ са п.о. Бијељина, а након извршене приватизације државног капитала у смислу одредаба „Закона о приватизацији државног капитала у предузећима“ (Сл.гл. РС, бр. 24/98, 62/02, 38/03 и 65/03) и „Закона о јавним предузећима“ (Сл.гл. РС, бр.75/04), уписује се промјена облика Предузећа у акционарско друштво, па Предузеће послује под називом:

Акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина, ул. Милоша Црњанског бр.7.

Рјешењем Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-11-000 364 од 22.06.2011.године, уписује се пренос права својине на капиталу Републике Српске у дијелу од 65 %, којом иста располаже у А.Д. „Комуналац“ Бијељина, ул. Милоша Црњанског бр.7, на јединицу локалне самоуправе (Град Бијељина).

Рјешењем Окружног привредног суда у Бијељини број 059-0-Рег-13-000 351 од 28.05.2013. године, уписана је промјена статуса лица овлашћеног за заступање Акционарског друштва „Комуналац“ Бијељина, ул. Милоша Црњанског број 7, па је као директор, тј. лице овлашћено за заступање, уписан Милорад Стјепановић из Бијељине, ЈМБ: 1508959180870.

На основу Обавјештења Републичког завода за статистику број 8193/2012 од 17.08.2012. године, а на основу члана 13. и члана 14. Закона о класификацији дјелатности и Регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 74/10), Основна дјелатност Друштва је:

Прикупљање неопасног отпада – 38.11

Примарна дјелатност Друштва је прикупљање и одвоз чврстог отпада, а не рециклажа отпада.

Друштво има пословне јединице у свом саставу, те су исте датим Обавјештењем, разврстане у следеће дјелатности:

Назив	РБ из рег.	Дјелатност
Служба за организацију пијачних услуга, Бијељина, Саве Ковачевића бб	0013	68.20
Служба за гробљанске услуге, Бијељина, Милоша Црњанског бр.7	0014	96.03
Служба комуналних услуга, Бијељина, Мачванска бб	0015	38.11
Служба одржавања градског зеленила, Бијељина, Тиршова 19	0017	81.30

Код Пореске управе, Министарства финансија Републике Српске, Друштво је уписано под јединственим идентификационим бројем 4400305650008.

Код Управе за индиректно опорезивање БиХ, Регионални центар Тузла, Друштво послује у систему ПДВ обвезника под идентификационим бројем 4003056560008.

Код Комисије за хартије од вриједности Републике Српске А.Д. „Комуналац“ Бијељина, уписано је дана 22.09.2005.године, на основу Рјешења број : 01-03-РЕ-2515/05, а ознака и регистарски број емитента је 04-693-101/05, док је, дана 03.10.2005. године закључен Уговор о регистрацији и вођењу рачуна емитента број 01-04-7354/05, између Централног регистра хартија од вриједности А.Д. Бања Лука и А.Д. „Комуналац“ Бијељина. Тиме је А.Д. „Комуналац“ стекло услов за прометовање својих акција на берзи. На основу Члана 50. Правила Бањалучке берзе хартија од вриједности А.Д. Бања Лука, по Захтјеву А.Д. „Комуналац“ Бијељина за пријем акција на службено берзанско тржиште, по Рјешењу број 08-2534/2005 од 07.11.2005.године, Комисија за котацију хартија од вриједности донијела је Одлуку о пријему акција на службено берзанско тржиште.

Укупан број акција (број рачуна код Централног регистра је 15904617) износи 3.748.014 комада, номиналне вриједности по једној акцији 1 КМ, односно, укупно у номиналном износу 3.748.014,00 КМ. На основу Рјешења о регистрацији хартија од вриједности број 06-32/05 (прва емисија), уписано је 2.559.403 акција, затим по Рјешењу 01-УП-031-1318/06 од 18.04.2006.године, уписана је 101.571 обична акција (друга емисија) и по Рјешењу 01-УП-031-2300/06 од 30.06.2006.године, уписано је 1.087.040 акција (трећа емисија).

На основу Извјештаја Централног регистра од 31.12.2013. године, стање акцијског капитала А.Д. „Комуналац“ Бијељина на дан 31.12.2013.године, је сљедеће:

Назив акционара	31.12.2013.године		31.12.2012.године	
	Номинални износ	~% учешће	Номинални износ	~% учешће
ГРАД БИЈЕЉИНА	2.436.256	65,00%	2.436.256	65,00%
ОКТАН ПРОМЕТ	1.113.287	29,70%	-	-
ПРЕФ АД БАЊА ЛУКА	-	-	374.801	10,00%
ЗИФ ИНВЕСТ НОВА ФОНД АД БИЈЕЉИНА	-	-	366.231	9,77%
МГ МИНД ДОО	-	-	243.534	6,50%
СТАНКОВИЋ МИХАИЛО	70.820	1,89%	70.820	1,89%
ОСТАЛИ АКЦИОНАРИ	127.651	3,41%	256.372	6,84%
УКУПНО на дан	3.748.014	100,00%	3.748.014	100,00%

Табела бр.1- Структура акцијског капитала

Своје финансијско пословање Друштво обавља преко сљедећих рачуна:

Редовни

Нова банка	555-001-00000700-03
Павловић банка	554-001-00000055-13
Бобар банка	565-162-42000003-62
Комерцијална банка	571-030-00000425-40

Табела бр.2-Жиро рачуни-редовни

Девизни

Павловић банка – девизни (ЕУ)	554-780-0003360-111
Павловић банка – девизни (УСД)	554-780-0003360-111
Бобар банка – девизни (ЕУ)	565-120-0000094-965

Табела бр.3-Жиро рачуни-девизни

2. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА

Финансијски извјештаји Друштва су припремљени у складу са рачуноводственим прописима РС. Полазни оквир за састављање финансијских извјештаја предузећа чине позитивни законски прописи РС, усвојени МСФИ и МРС. Пословни догађаји и трансакције класификоване су према Правилнику о контном оквиру за предузећа, задруге и друга правна лица.

За израду финансијских извјештаја за 2013. годину активирани су сљедећи Међународни стандарди финансијског извјештавања и Међународни рачуноводствени стандарди:

- МСФИ 1 Прва примјена међународних стандарда финансијског извјештавања,
- МСФИ 3 Пословне комбинације,
- МСФИ 4 Уговор о осигурању,
- МРС 1 Презентација финансијских извјештаја,
- МРС 2 Залихе,
- МРС 7 Извјештај о новчаним токовима,
- МРС 8 Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених пр. и грешке
- МРС 10 Догађаји након дана билансирања,
- МРС 12 Порез на добит,
- МРС 14 Извјештавање по сегментима,
- МРС 16 Некретнине, постројења, опрема,
- МРС 18 Приходи,
- МРС 19 Примања запослених,
- МРС 21 Ефекти промјене курса валута страних валута.
- МРС 23 Трошкови позајмљивања,
- МРС 24 Објелодањивање о повезаним странама,
- МРС 36 Обезвјеђење средстава,
- МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства,
- МРС 38 Нематеријална средства и
- МРС 40 Улагања у некретнине

У примјени и спровођењу пословне политике Друштво је примјењивало општа акта, као што су:

- a) Статут Друштва,
- b) Пословник о раду Надзорног одбора,
- c) Правилник о раду,
- d) Правилник о рачуноводству,
- e) Правилник о рачуноводственим политикама,
- f) Правилник о платама и другим зарадама запослених,
- g) Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА

3.1 Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су права и друга неопипљива средства која правно лице користи у испоруци услуга, над којим Друштво има контролу и од којег се очекују будуће економске користи.

Нематеријална улагања чине:

- улагање у концесије,
- улагање у развој нових производа и унапређење постојећих,
- улагање у научно-техничка знања,
- улагања у набавку лиценци или стицање права на интелектуалној својини
- улагања у истраживање тржишта.

Мјерење приликом и након почетног признавања дугорочне нематеријалне имовине ће се вршити методом набавне вриједности.

Нематеријална стална средства се амортизују на основу процијењеног вијека употребе, односно на основу процјене притицања економских користи по основу њиховог кориштења.

Вијек трајања средства се процјењује приликом сваке набавке.

Амортизација нематеријалних средстава се врши линеарном методом.

За нематеријална средства чији је вијек трајања немогуће утврдити, обавезно се врши тестирање средства на умањење, упоређивањем његовог надокнадивог и књиговодственог износа.

Тестирање на умањење се врши најмање на сваки дан биланса стања.

3.2 Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су средства која правно лице држи за кориштење у испоруци услуга, изнајмљивање другима или за административне и друге сврхе, за које је вјеројатно да ће будуће економске користи повезане с тим средством притицати у правно лице и да се набавна вриједност/цијена коштања тог средства може поуздано одмјерити.

Средство ће бити признато као некретнина, постројење и опрема и када се зна да то средство неће директно повећавати будуће економске користи, али је набавка тог средства неопходна да би се добиле економске користи од других средстава.

У опрему сврставају се и резервни дијелови када се исти користе уз опрему и када се очекује да ће њихова употреба бити дужа од једне године.

Некретнине, постројења и опрема се почетно вреднују и исказују по трошку набавке.

Трошак набавке некретнине, постројења и опреме сачињавају:

- фактурна вриједност добављача,
- трошкови превоза, укључујући и властити превоз,
- трошкови припреме мјеста,
- трошкови шпедитера, ако се стално средство набавља из иностранства,
- увозне дажбине (царине и др.),
- неповратни порези и друге дажбине,

- трошкови монтаже и накнаде стручњацима (архитекте, инжињери и сл.),
- трошкови утовара, претовара, истовара и сл.,
- интерни трошкови,
- остали трошкови директно и искључиво везани за довођење средстава у радно стање за намјеравану употребу.

У трошак набавке некретнине, постројења и опреме се урачунавају и трошкови позајмљивања везани за набавку конкретног средства, до момента довођења средстава у стање за употребу.

Средства која се израђују у сопственој режији вреднују се по цијени коштања, под условом да није већа од нето продајне вриједности.

Почетно исказивање некретнине, постројења и опреме врши се по набавној вриједности/цијени коштања док се накнадни издаци, према општем принципу признавања, дефинисаном у параграфу 7. МРС 16, накнадна улагања у ставку некретнина, постројења и опреме, могу капитализовати, односно укључити у књиговодствену вриједност средства, ако и само ако:

- је вјероватно да ће будуће економске користи повезане са накнадним улагањима притицати у правно лице; и
- се набавна вриједност/цијена коштања накнадних улагања може поуздано одмјерити.

Трошкови свакодневног одржавања некретнина, постројења и опреме се не капитализују, већ представљају расход периода.

Изузетно, новоуграђени резервни дијелови и улагање у средство се може капитализовати уколико ће такво улагање:

- продужити корисни вијек употребе средства,
- повећати његов капацитет,
- доградња дијелова значајно побољшати квалитет услуга, и
- значити усвајање нових пословних услуга које омогућује значајно смањење претходно процијењених трошкова.

С обзиром да замјена резервног дијела доводи до промјене књиговодствене (садашње) вриједности средства, потребно је преиспитати процјењени корисни вијек употребе средства, јер од њега зависи обрачун амортизације.

Накнадно вредновање средства се врши према моделу ревалоризације.

Према моделу ревалоризације, након почетног признавања по набавној вриједности, некретнине, постројења и опреме чија се фер вриједност може поуздано одмјерити, обухватају се по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вриједност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Основни принципи приликом примјене политике ревалоризације су:

- фер вриједност земљишта и зграда утврђује се процјеном, коју врше стручно оспособљени процјењивачи, на бази тржишних доказа;
- фер вриједност постројења и опреме врше стручно оспособљени процјењивачи или запослена стручна лица у Друштву, која именује директор одлуком;
- учесталост ревалоризовања зависи од промјена фер вриједности некретнина, постројења и опреме које се процјењују;

- када се књиговодствена вриједност повећава, као резултат ревалоризације, то повећање се евидентира као ревалоризациона резерва;
- када се књиговодствена вриједност средства смањи услед ревалоризације, то смањење треба признати као расход. Међутим, смањење треба директно књижити на терет ревалоризационих резерви, до износа постојеће ревалоризационе резерве који се односи на то средство;
- позитивни и негативни ефекти процјене различитих ставки средства не могу се међусобно пребијати, већ се одвојено евидентирају;
- у оквиру рачуна ревалоризационих резерви предузеће је дужно да обезбиједи аналитику ревалоризационих резерви.

Цјелокупна ревалоризациона резерва, формирана за конкретно средство се може пренијети на нераспоређену добит приликом продаје, расходовања или отуђења тог средства.

Кориштењем средства у предузећу, износ реализоване ревалоризационе резерве која може да се пренесе на нераспоређену добит, чини разлика између амортизације засноване на исказаном ревалоризованом износу средства и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности/цијени коштања средства.

Амортизација се обрачунава за ставке некретнине, постројења и опреме који су признати као стално средство и који имају ограничен вијек употребе.

Амортизација се не обрачунава за средство, које је класификовано као средство које се држи за продају или док чини дио расположиве групе класификоване као група која се држи за продају.

Амортизациони период почиње од момента када је средство расположиво за коришћење, што значи да обрачуна амортизације не подлијежу некретнине, постројења и опрема у припреми.

За дан почетка обрачуна амортизације примјењује се слиједеће правило:

- ако је средство стављено у употребу од 01. до 15. у мјесецу, обрачун амортизације почиње од првог дана тог мјесеца;
- ако је средство стављено у употребу у периоду од 16. до краја мјесеца, обрачун амортизације почиње од првог дана наредног мјесеца.

Амортизација се врши све до искњижавања, чак иако се у неком периоду средство не користи, осим ако није потпуно амортизовано.

Обрачун амортизације престаје када је средство отуђено на било који начин, када је у потпуности отписано и када је рекласификовано као стално средство намјењено продаји, у складу са МСФИ 5.

Корисни вијек употребе утврђује се процјеном. Процјена корисног вијека употребе средства врши се на основу професионалног просуђивања на основу искуства предузећа са сличним средствима у претходном периоду и искључиво зависи од пословне политике предузећа са набавком и трошењем конкретних средстава.

Приликом обрачуна амортизације примјењује се пропорционални (линеарни) метод обрачуна амортизације, што значи да се користи једна утврђена стопа током цијелог процијењеног корисног вијека употребе средства.

Стопа амортизације израчунава се на основу процијењеног вијека употребе који је изражен бројем година, на следећи начин:

Годишња стопа $= \frac{100}{\text{број година}}$ (%)
амортизације

Трошкови амортизације нематеријалних улагања и некретнина, постројења и опреме обрачунати према линеарном методу обухватају се на рачуну 540 - Трошкови амортизације, у корист оговарајућих аналитичких рачуна исправке вриједности нематеријалних улагања и основних средстава у оквиру групе рачуна 01 и 02.

3.3 Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочне финансијске пласмане Друштва чини:

- учешће у капиталу других правних лица,
- дугорочне хартије од вриједности,
- дугорочни кредити, и
- остали дугорочни пласмани.

Почетна процјена се врши по њиховој набавној вриједности која представља поштену надокнаду која је дата за њих док се накнадно признавање врши по ревалоризованој или процијењеној вриједности.

3.4 Залихе

У домену политике залиха материјала спада:

- утврђивање политике набавне вриједности залиха,
- дефинисање цијена по којима се воде залихе,
- метод обрачуна вриједности излаза залиха,
- елиминисање скривених губитака у залихама.

Залихе Друштва представљају средства која се троше у процесу производње или реализације услуга а то су залихе:

- основног и помоћног материјала,
- резервни дијелова,
- ауто-гума,
- ситног инвентара у употреби.

Залихе основног и помоћног материјала исказују се по набавној вриједности у складу са МРС 2-залихе.

Набавну вриједност материјала чини:

- фактурна вриједност добављача умањена за све попусте,
- царине и пореске дажбине,
- трошкови превоза, осигурања и шпедитерске услуге,
- други трошкови који су настали до довођења залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Обрачун излаза утрошка залиха материјала врши се по методи просјечне пондерисане цијене која се стално и аутоматски израчунава.

Залихе резервних дијелова и ауто гума се исказују по набавној вриједности, која обухвата фактурну цијену добављача увећану за трошкове набавке. Издавање резервних дијелова се врши по просјечним пондерисаним цијенама и њихов отпис се врши одмах у истом обрачунском периоду.

На дан биланса такође се врши поређење цијена материјала на залихи са набавним цијенама на тржишту и ако се утврди да је цијена материјала на залихи по којој се води у књиговодству већа од тржишне цијене на дан биланса, врши се смањење вриједности материјала на терет расхода.

Стварима ситног инвентара сматрају се предмети чији је вијек употребе краћи од једне године.

Терећење трошкова приликом стављања ситног инвентара у употребу обавља се методом једнократног отписа.

Искњижавање ситног инвентара се врши када је средство расходовано.

3.5 Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања Друштва обухватају потраживања од купаца у земљи и иностранству по основу продаје роба и услуга.

Краткорочна потраживања исказују се по вриједности из оригиналне фактуре. Ако се вриједност из фактуре исказује у иностранској валути врши се прерачунавање у извјештајну валуту по важећем курсу на дан трансакције, а на дан биланса прерачунава се према важећем курсу а курсне разлике признају се као приход или расход обрачунског периода.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вриједности и остале краткорочне пласмане са роком доспјећа односно продаје до године дана од дана чинидбе односно дана биланса.

Краткорочни пласмани који се не држе ради трговања исказују се по амортизованој вриједности не узимајући у обзир намјеру Друштва да их држи до доспјећа.

„Потраживања се процјењују по номиналној вриједности, умањеној индиректно за износ вјероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате потраживања извјесна и документована.

Директан отпис ненаплаћених потраживања подразумијева да се врши коначан појединачан отпис вриједности потраживања на основу вјеродостојног документа (изгубљен судски спор, ликвидација дужника, корекција по записнику о усклађивању потраживања која су у корист дужника и сл.) на терет расхода.

Индиректно умањење вриједности ненаплаћених потраживања подразумијева исправка потраживања на терет расхода, онда када је немогуће предвидјети која конкретна потраживања неће бити наплаћена у тренутку израде биланса.

Процјену ненаплативости потраживања врши Управа Друштва на основу објективних информација произашлих из озбиљне анализе засноване на искуству из претходних обрачунских периода, уз разматрање текуће привредне ситуације.

Индиректно умањење потраживања вршит ће се методом процјењивања крајњег салда рачуна исправке вриједности потраживања, који индиректно коригује рачун потраживања на процијењену фер вриједност.

Исправка вриједности потраживања израчунават ће се по методи застарјелости потраживања.

Исправка вриједности ће се вршити за сва потраживања за која Управа процјени да су ненаплатива, а која не прелазе крајњи рок застаре у складу са одредбама Закона о облигационим односима.

3.6 Грешке из претходног периода

Материјално значајна грешка откривена у текућем периоду, која се односи на претходни период и која, при том, има значајан утицај на финансијске извјештаје једног или више претходних периода, због које се ти, претходно објелодањени финансијски извјештаји не могу више сматрати поузданим, обухвата се као грешка из претходног периода у складу са МРС 8-*Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке*.

Грешка из претходног периода исправља се тако што се за износ грешке врши корекција почетног стања пренијетог резултата, односно одговарајућа позиција биланса стања, ако је грешка такве природе да не утиче на резултат.

У случају из претходног става, приликом састављања финансијских извјештаја упоредни подаци који се односе на годину у којој је грешка настала исказују се у преправљеним износима.

Материјално безначајне грешке признају се као приход или као расход текућег периода.

Материјалност грешке процјењује се у сваком конкретном случају када је грешка откривена.

3.7 Признавање прихода

Приходи Друштва обухватају сву фактурисану продају извршених услуга као и прихода од основних средстава, субвенција, донација и враћених дажбина по основу остварене продаје, приходе од активирања учинака, од доприноса и чланарина као и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи независно од времена наплате.

Добици представљају приходе који нису проистекли из уобичајених активности и представљају повећање економске користи из продаје основних средстава и по основу ревалоризације.

Приходе представљају и остала примања по основу наплате отписаних потраживања, камата на депозит, курсне разлике и друге финансијске приходе.

3.8 Признавање расхода

Расходи Друштва обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности и губитке.

Признавање расхода се врши у зависности од појединих врста и представљају:

- трошкове материјала, горива и енергије који показују намјеру трошења,
- нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде признају се у висини обрачунатих износа за рад запослених за проведено вријеме на послу и одсуствовање са посла на терет Друштва,
- трошкови амортизације се обрачунавају по пропорционалним стопама које се утврђују на основу корисног вијека основних средстава и њихове садашње вриједности,
- трошкови производних услуга и нематеријалних трошкова обрачунавају се на основу фактура за извршене услуге и вјеродостојних докумената за поједине нематеријалне трошкове,

- трошкови пореза и доприноса се признају на основу издатака у складу са обавезама утврђеним законом,
- трошкови позајмљивања настају у вези позајмица финансијских средстава и обухватају камате на дозвољена прекорачења на жиро рачуну и краткорочне позајмице, трошкове финансијског лизинга и курсне разлике. Ови трошкови се признају као расход периода у коме су настали.

3.9 Финансијске обавезе

Финансијским обавезама Друштва сматрају се:

- дугорочне обавезе-кредити, хартије од вриједности и остале дугорочне обавезе,
- краткорочне обавезе-краткорочни кредити, обавезе према добављачима, обавезе за порезе и доприносе, обавезе за плате и доприносе и порез на плате те остале краткорочне обавезе (доспјећа у року до годину дана, односно од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса).

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу у циљу предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу или размјене финансијских инструмената.

Почетно признавање финансијских обавеза врши се по њиховој набавној вриједности у коју су укључени и трошкови њиховог прибављања. Смањење обавеза се врши директним отписом.

3.10 Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, за трошкове обнављања природних богатстава, за задржане кауције и депозите, за трошкове реструктурирања Друштва, за покриће обавеза (правних или стварних) насталих као резултат прошлих догађаја за које је вјероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи ради њиховог измиривања и који се могу поуздано процјенити (нпр. спорови у току) као и резервисања за издате гаранције и друга јамства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама а њихово смањење односно укидање врши се у корист прихода.

Дугорочна резервисања се признају у случајевима:

- обавеза насталих као резултат ранијих обавеза;
- обавеза које ће настати у будућем периоду;
- обавеза које се могу поуздано процјенити.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје а такође резервисање се не признаје ни за будуће пословне губитке.

Сви ови трошкови се прате аналитички по врстама и намјени и приликом сваког билансирања врши се њихово преиспитивање.

4. РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА

У сљедећем прегледу приказан је резултат пословања Друштва у периоду 01.01.-31.12.2013.године по појединим службама, које послују у оквиру „производно-технолошког сектора“ и „сектора економско-финансијских, правних и општих послова“.

ПРОИЗВОДНО ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР

У оквиру „производно технолошког сектора“ послују сљедеће Службе:

1. Служба комуналних услуга,
2. Служба одржавања градског зеленила,
3. Служба пијачних услуга,
4. Служба гробљанских услуга,

Све службе послују под надзором извршног директора за производно-технолошки сектор.

Извјештај о пословању појединих служби, у 2013.години, дат је у сљедећем прегледу:

1. Служба комуналних услуга

У служби комуналних услуга обављају се сљедеће врсте послова:

- Одвоз и депоновање чврстог отпада,
- Прикупљање рециклажног отпада (папир, најлон и пет амабалажа),
- Одржавање јавно-прометних површина и
- Услуге специјалним комуналним возилима.

1.1 Одвоз и депоновање чврстог отпада

Одвозом чврстог отпада обухваћени су сва домаћинства на подручју града Бијељине, као и већи дио сеоских мјесних заједница. Отпад се редовно одвози за око 20.000 домаћинстава и 1.800 правних лица, док постоји незнатан број корисника којима се одвоз отпада врши по позиву. У току 2013.године број корисника одвоза отпада се повећао.

Према Програму одвоза чврстог отпада, одвоз и депоновање чврстог отпада врши се:

- за домаћинства у индивидуалним стамбеним објектима, одвоз се врши једном седмично;
- за домаћинства која живе у стамбеним зградама, гдје се смеће одлаже у контејнере, одвоз се врши више пута недељно, а у ужем градском подручју и два пута дневно;
- за правна лица одвоз се врши једном седмично, а у ужем подручју града свакодневно.

Од 01.07.2007. године газдовање над депонијом преузело је ЈП „ЕКО-ДЕП“, тако да је стални раст трошкова депоновања директно утицао на пословни резултат Друштва. Почетна цијена депоновања износила је 6,84 КМ без ПДВ по једној тони чврстог отпада, док је од 01.01.2010.године цијена знатно увећана и износила је 20 КМ без ПДВ по једној тони чврстог отпада. Од 16.априла 2011.године цијена депоновања износи 25 КМ без ПДВ по једној тони чврстог отпада.

Од 01. јануара 2013.године цијене депоновања отпада су знатно повећане и износе за:

- чврсти комунални отпад 30,00 КМ (без ПДВ-а)
- клаонички отпад 50,00 КМ (без ПДВ-а)
- фекални отпад 20,00 КМ (без ПДВ-а)

Цијене наших услуга одвоза отпада нису економски оправдане, односно недовољне су да да покрију високе трошкове депоновања отпада. Цијене наших услуга су од 01.01.2013.године повећане за 10%.

У 2013.години, на регионалну депонију, укупно је депоновано 23.466,32 Т отпада, док је у 2012.години та количина била знатно мања и износила је 19.949,68 Т. До знатног повећања количине депонованог отпада дошло је због проширења подручја са ког се врши одвоз отпада, чиме је и број корисника одвоза отпада у 2013.години повећан.

На одвозу и депоновању чврстог отпада свакодневно је ангажована сљедећа механизација:

- Специјално возило са пресом „Мерцедес“ запремине 14 м³ 4 ком.
- Специјално возило са пресом „ФАП“ запремине 13 м³ 1 ком.
- Специјално возило са пресом „Ивеко“ запремине 15 м³ 2 ком.
- Специјално возило са пресом „Ивеко“ запремине 5 м³ 1 ком.
- Специјално возило Аутоподизач контејнера „Ивеко“ и „Мерцедес“ . 2 ком.
- Специјално возило QAФ 18.225 МЛЦ, запремине 16 м³ 1 ком.
- Специјално возило аутосмећар МАН 28.314 ФНЛЦ 1 ком.
- Специјално возило "Мерцедес ецониц" 2628 1 ком.
- Специјално возило "Мерцедес бенз" К59-Т-024 1 ком.
- Специјално возило Мерцедес-бенз атегоТ26-М-023 1 ком.
- Специјално возило "Волво" 981-Т-838 1 ком.

1.2 Прикупљање рециклажног отпада (папир, најлон и пет амбалажа)

Друштво врши прикупљање рециклажног отпада (папир, најлон и пет амбалажа) и од истог остварује одређени приход по основу продаје.

Количина прикупљеног рециклажног отпада у 2013.години већа је за 35,07 тона од прикупљене количине у 2012.години.

У 2013.години прикупљено је 173,96 тона папира, док је у 2012.години прикупљено 137,19 тона папира, што је за 36,77 тона више у односу на поредбени период.

У 2013.години прикупљено је 10,32 тона најлона и пет амбалаже, што је за 1,70 тона мање у односу на 2012.годину, у којој је прикупљено 12,02 тона.

Укупно остварени приход од рециклажног отпада за извјештајни период 2013.године износи 28.441,44 КМ, док је за исти период 2012.године остварен приход од 28.952,29КМ.

1.3 Одржавање јавно-прометних површина

Одржавање јавно-прометних површина се обавља на подручју Града Бијељина, односно на подручју Града Бијељине и мјесне заједнице Јања.

На расписани тендер од стране градске управе Бијељина, добили смо посао и закључили Уговор за чишћење јавно-прометних површина. По показаним евиденцијама, овјереним од стране контролних служби градске управе и према утврђеном Програму рада за ЛОТ бр.1, у периоду 01.01.-31.12.2013.године, реализовано је следеће:

БИЈЕЉИНА						
			2013.година		2012.година	
РБ	Опис услуге	Ј.Мј.	Количина	Износ (КМ)- без ПДВ-а	Количина	Износ (КМ)- без ПДВ-а
1.	Ручно или машинско чишћење тротоара	м ²	10.477.754	178.698,05	8.865.980	160.393,88
2.	Ручно или машинско чишћење ригола	м ²	2.739.905	104.793,08	2.513.788	88.239,02
3.	Ручно стругање ригола	м ²	81.809	3.146,50	140.217	5.426,84
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	3.256	24.263,83	5.804	47.012,71
5.	Рад паука	сат	11	577,77	8	447,39
6.	Машинско прскање макадамских ул	тура	49	4.188,03	1	85,47
7.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	223.945	4.402,33	574.058	11.284,89
8.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2т	тура	279	19.076,74	646	49.971,20
9.	Рад спец.возила за одвоз смећа	тура	-	-	25	7.480,34
10.	Рад спец.воз.за одв.см.са руч.ут.	тура	29	10.299,05	1	384,61
11.	Рад КВ бравара на разн.брав.посл	н/ч	334	4.131,02	215	2.756,41
12.	Спец.возило.фекална цистерна	тура	36	3.846,15	14	1.495,73
13.	Рад ауто-под.контејнера 5м ³	тура	504	59.267,53	201	23.908,35
14.	Рад специјалних машина	сат	6	128,21	101	2.158,12
15.	Рад камиона на одв.снијега	м ³	-	-	42	646,16
16.	Рад радника на утов.снијега	сат	97,50	666,67	273	1.866,66
17.	Набавка и утрошак соли за путеве	кг	1.100	300,85	6.280	1.717,58
18.	Ручно чишћење отпада са обале кан.	сат	-	-	364	3.094,00
Укупно				417.785,81		408.369,00

ЈАЊА						
			2013.година		2012.година	
РБ	Опис услуге	Ј.Мј.	Количина	Износ (КМ)- без ПДВ-а	Количина	Износ (КМ)- без ПДВ-а
1.	Ручно чишћење тротоара	м ²	1.629.020	27.536,17	784.540	26.747,92
2.	Ручно или маш.чишћење ригола	м ²	599.040	19.650,08	573.635	20.661,66
3.	Ручно стругање ригола	м ²	-	-	47.810	1.066,18
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	636	4.615,05	1.327	10.271,70
5.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	229.400	2.330,00	283.750	2.872,35
6.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2г	тура	2	136,72	17	1.162,40
Укупно				54.268,02		62.782,21

Програм рада и одржавања јавно-прометних површина реализује се у шестодневној радној седмици, по налозима Одјељења за стамбено-комуналну област СО-е Бијељина.

1.4 Услуге специјалним комуналним возилима

Специјално возило „паук“ ангажовано је за потребе Центра јавне безбједности Бијељина, одјељења Саобраћајне полиције, за уклањање непрописно паркираних возила, а повремено се користи и за пружање услуга другим физичким и правним лицима. Рад овог возила регулисан је посебним Упутством, које је донијело МУП-а Републике Српске.

У 2013.години остварен је приход од паука у износу од 51.172 КМ, што је за 171 КМ више од оствареног прихода из 2012.године, који је износио 51.001 КМ. У извјештајном периоду паук је подигао 1.705 возила, што је за 5 возила више у односу на 2012.годину, у којој је подигнуто 1.700 возила.

На основу Уговора потписаног са представницима МУП-Републике Српске, 30% средстава остварених радом овог специјалног возила припадају МУП-РС.

Специјално комунално возило „фекална цистерна“ врши услуге свим физичким и правним лицима код којих се појави таква потреба.

У току 2013.године, фекална цистерна имала је 63 интервентне услуге, што је за 45 мање него у 2012.години, у којој је било 108 интервентних услуга.

Цистерна за воду је у периоду 01.01.-31.12.2013.године имала 29 интервентних услуга, што је за 8 мање од укупно 38 интервентне услуге из истог периода 2012.године.

У току 2013. године извршено је улагање у 4 половна специјална комунална возила укупне вриједности 201.214,11 КМ.

Све припреме сервисирања и гаражирања возила као и комплетна служба комуналних услуга, смјештена је у уређеном простору површине 5.000 м² и објектима пословно-техничког садржаја (гараже, сервисне радионице, магацински простор и др.), у Мачванској улици у Бијељини.

2. Служба одржавања градског зеленила

Служба одржавања градског зеленила радила је по плану и програму предвиђеном за претходне године на основу добијеног посла по тендеру који је расписала градска управа Бијељина.

У оквиру програма ове службе урађени су сљедећи послови и активности:

- одржавање зелених површина (кошење траве)
- одржавање дрвореда и засађивање нових садница
- одржавање и обнављање цвијетних површина и засађивање нових
- редовно одржавање живе оgrade и жбунастих врста засада у граду
- производња и продаја цвијећа за градско зеленило.

У току 2013. године су уложена значајна средства у набавку садног материјала и производњу из сјемена у постојећим стакленицима и вањским касетама.

За потребе службе одржавања, кориштена је постојећа савремена механизација: машинске косачице, трактори, самоходне маш. косачице, машинске тестере, возило Застава носивости до 2 т, корпа и доставно возило типа Кеди, као и за осоку капацитета 3200 Л. У току 2013.године извршена је набавка сљедеће опреме за потребе Службе градског зеленила:

1. Косилица вилагер В46-18
2. Моторна косачица МБ 443 Т
3. Моторна пила Стихл МС 440

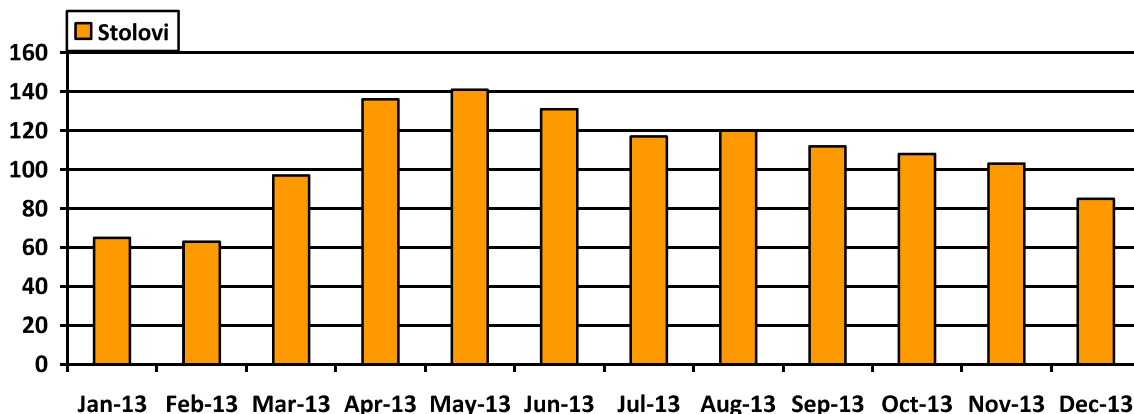
3. Служба пијачних услуга

Пијаца је организовано и уређено мјесто на коме се на уобичајан начин обавља трговина на мало пољопривредним, прехранбеним и другим производима између продавца и купца. На пијаци трговина се обавља на продајним столовима. Спровођење Пијачног реда је обавеза свих запослених, посебно радника на радном мјесту – редари пијаци, у спровођењу дужни су сарађивати са надлежним инспекцијским службама и радницима ЦЈБ Бијељина, везано за евентуалне проблеме око рада и унутрашњег реда у пијацама. Предузеће је дужно да пијачне тезге постави и распореди на начин којим се обезбеђује функционалност и естетски изглед пијаци и омогућује купцима несметана куповина.

Зелена пијаца располаже са 303 пијачна стола а од тога се у централној улици налази 50 столова. Овај број столова задовољава све потребе корисника услуга зелене пијаци. На тзв. малом буваку у улици 27. марта, налази се 33 стола и наплата дневне плацарине се врши искључиво уторком и петком. Забрана продаје робе на јавним површинама доприњела је повећању прихода од дневне плацарине, јер је скоро сва продаја производа сконцентрисана у круг Зелене пијаци.

Графикон: Преглед закупљених столова по основу Уговора о закупу

4. Служба гробљанских услуга

Градско гробље Пучиле се простире на површини од 66.442 м², на том простору сахрањено је 5.786 особа, а резервисано су 3.244 гробна мјеста што је укупно 9.028 искориштених гробних мјеста.

У периоду јануар-децембар 2013.год. сахрањено је укупно 307 особа, од тога 181 у ново гробно мјесто а 126 лица је сахрањено у гробно мјесто које је раније било резервисано. Такође у 2013.години је закупљено и резервисано 185 гробних мјеста, тако да је укупно искориштено 360 нових гробних мјеста.

У 2013.години на гробљу „Пучиле“ урађена су:

- 42 једнодијелна парапета
- 150 дводијелних парапета
- 8 тродијелних парапета

Такође је урађено и 115м оградe на дијелу гробља до улице Милована Глишића, тако да је гробље читавом дужином из улице Милована Глишића ограђено зидом висине 2 метра. Оваквом типу оградe прибјегло се да би бар дјелимично био ријешен проблем прашине, која пада по споменицима. Ограда је урађена у сопственој режији.

Обављани су редовни послови на одржавању и уређењу гробља :

- кошење травнатих површина ,
- скупљање и уклањање смећа, гдје је скупљено и одвежено око 80 контејнера смећа запремине 5м³ ,
- за потребе гробља утрошено је око 750 м³ воде.

Проблем у функционисању гробља представља релативно низак ниво наплативости накнаде за одржавање гробља. Савјеснијим односом према обавезама ,породица умрлих, могло би се урадити много више на уређењу гробља и самој инфраструктури, а неопходно је извршити асфалтирање приступних стаза у гробљу као и наставити са замјеном дотрајале оградe.

Због недостатка простора на гробљу, урађен је значајно мањи број парапет, тако да се у 2014.годину ушло са недовољно припремљених гробних мјеста.

СЕКТОР ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА

1. Служба за правне, кадровске и опште послове

У периоду од 01.01.-31.12.2013.године у Правној служби било је запослено 7 радника.

У сарадњи са Финансијском службом, Правна служба интензивно ради на побољшању наплате потраживања, како од физичких, тако и од правних лица.

Са физичким лицима у 2013. години имамо закључен 51 писмени Споразум о плаћању дуга, а са правним лицима и предузетницима закључено 14 писмених Споразума о плаћању дуга.

Основном суду у Бијељини поднијето је 54 приједлога за извршење против физичких лица, а Окружном привредном суду у Бијељини поднијето је 47 приједлога за извршење против правних лица. Окружном привредном суду у Бијељини поднијете су двије тужбе у 2013.г.

Ова служба је свакодневно поступала по судским предметима, израђивала поднеске, заступала Друштво пред судовима на рочиштима у парничним, извршним и прекршајним поступцима.

Као стручна служба Друштва, обављала је и послове стручне помоћи органима Друштва (Скупштина, Надзорни одбор, Одбор за ревизију, Управа), пратећи записнички њихов рад и израђујући донесене одлуке наведених органа.

Такође је активно учествовала у пословима јавних набавки, раду дисциплинске комисије Друштва, сачињавању разних уговора и других аката за потребе Друштва.

Структура запослених радника на дан 31.12.2013.године

Акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина је у протеклом периоду обављало регистровану дјелатност комуналних услуга, са просјечно 148 запослених радника. На почетку 2013.године у радном односу се налазило 136 радника. У току године, у складу са указаним потребама, повремено су ангажовани одређени радници, тако да је на крају године у радном односу евидентирано 156 радника.

У сљедећим табеларним прегледима, приказана је структура запослених са одређеном потребном стручном спремом, по систематизацији послова, на дан 31.12.2013.године.

Стручна спрема Број запослених	НК	КВ	ВКВ	ССС прип р.	ССС	ВШ С прип р.	ВШ С	ВСС прип р	ВСС	Ук.
Укупно	74	37	8	3	11	1	6	2	14	156

Табела бр.4: Структура запослених на дан 31.12.2013.године

2. Служба исхране радника

У оквиру службе запослено је два радника куvara и један помоћни радник у кухињи, који су вршили спремање топлих obroка за све раднике. За период од 01.01.-31.12.2013.године припремљено је укупно 32.907 obroка, са мјесечним просјеком од 2.742 obroка. Од просјечно 148 запослена радника за дванаест мјесеци 2013.године, просјечно 127 радника, односно 85,81 % од укупног броја радника, је користило услуге ресторана, док је осталих 14,19 % било одсутно са посла из оправданих разлога, као што су: годишњи одмори, вјерски празници, боловања, оправдани изостанци и слично. Укупан трошак спремања топлог obroка, укључујући све директне и индиректне трошкове, за дванаест мјесеци 2013.године је 103.300,73 КМ, односно просјечно за мјесец дана 8.608,39 КМ, тако да је просјечна цијена једног топлог obroка по запосленом, утврђена на основу просјека за дванаест мјесеци 3,15 КМ. Просјечна цијена једног топлог obroка за 2012.годину износила је 3,10 КМ. Рекапитулација директних и индиректних трошкова топлог obroка сачињава се на посебном обрасцу, који је сачињен у складу са одредбама члана 2. „Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак“ (Службени гласник Републике Српске, број 71/10).

3. Служба за финансијске и рачуноводствене послове

3.1 Приходи

У периоду од 01.01.2013.-31.12.2013.године, А.Д. „Комуналац“ Бијељина остварило је укупан приход од 4.128.189,99 КМ.

Остварени пословни приходи у овом обрачунском периоду, односе се на приходе од фактурисаних услуга физичким и правним лицима за одвоз отпада, приходе од услуга јавне хигијене, приходе од услуга градског зеленила, приходе од услуга гробљанске службе, приходе од закупа пословних простора и тезги у пијаци, приходе од рефундација накнада за приправнике и друге приходе из редовне дјелатности.

Финансијски приходи су приходи од законских затезних камата по судским споровима и остали финансијски приходи.

У структури осталих прихода, евидентирани су приходи од наплаћених отписаних потраживања и остали непоменути приходи.

Приходи од усклађивања вриједности имовине се односе на приходе од усклађивања вриједности некретнина, постројења и опреме.

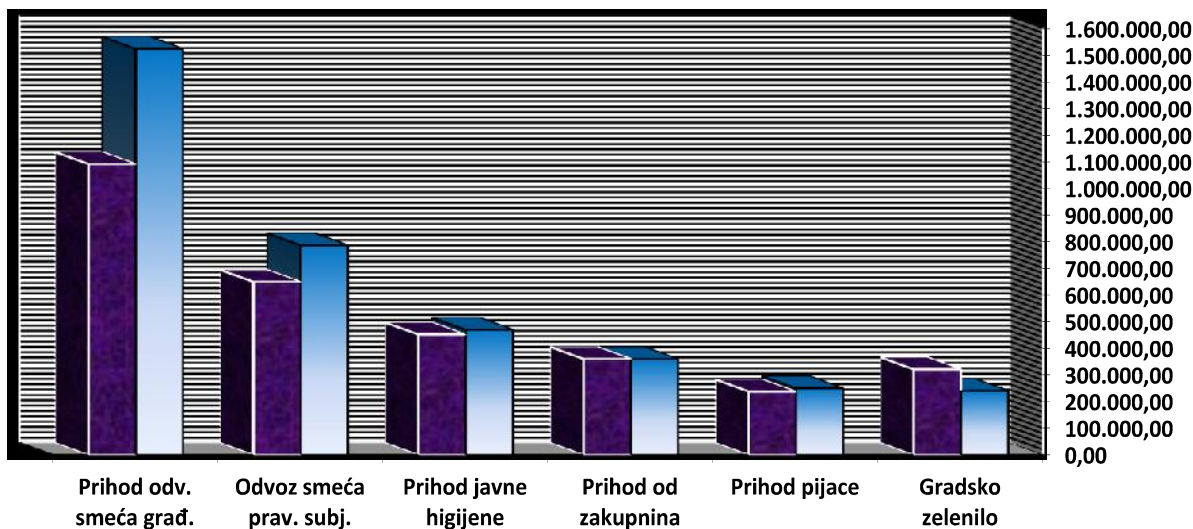

Преглед остварених прихода

Ред. бр.	Конт о	Назив конта	Остварење 31.12.2012.	План за 2013. годину	Остварење 31.12.2013.	Ин д. (6/4)	Ин д. (6/5)	% учешће у укупним приходима (план)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	60103	Пр. од продаје конт.	11.495,80	15.000,00	17.153,84	149	114	0,42%	5.658,04
2	60150	Приход од пр.ст. средс	0,00	0,00	3.726,76	-	-	0,09%	3.726,76
3	61010	Пр. од усл.јавне хиг.	451.451,53	450.000,00	469.351,18	104	104	11,37%	17.899,65
4	61012	Пр.од услуга одв.смећа	0,00	0,00	12.324,49	-	-	0,30%	12.324,49
5	61014	Пр. од усл.градског з.	321.078,13	300.000,00	240.613,14	75	80	5,83%	-80.464,99
6	61106	Приход од расадника	8.310,68	9.000,00	2.594,36	31	29	0,06%	-5.716,32
7	61120	Пр. од усл.јавне хиг.	0,00	0,00	3.142,02	-	-	0,08%	3.142,02
8	61121	Пр. одв. смећа грађ.	1.090.343,76	1.400.000,00	1.522.209,83	140	109	36,87%	431.866,07
9	61122	Одвоз смећа прав. субј.	648.623,90	700.000,00	785.518,48	121	112	19,03%	136.894,58
10	61124	Градско зеленило	0,00	0,00	6.519,71	-	-	0,16%	6.519,71
11	61125	Одржавање гробља	188.669,51	170.000,00	175.698,23	93	103	4,26%	-12.971,28
12	61126	Приход од паука	51.001,61	50.000,00	51.172,21	100	102	1,24%	170,60
13	61127	Услуге фекалне цист.	14.709,61	12.000,00	9.455,00	64	79	0,23%	-5.254,61
14	61128	Пр. од усл. цистерне в.	0,00	0,00	3.137,20	-	-	0,08%	3.137,20
15	61130	Приход од зимске сл.	19.700,04	0,00	0,00	0	-	0,00%	-19.700,04
16	63000	Повећање вр.залиха	2.355,10	2.500,00	7.260,90	308	290	0,18%	4.905,80
17	65010	Субвенција за цистерну	0,00	0,00	2.275,00	-	-	0,06%	2.275,00
18	65110	Приход од закупнина	359.758,51	360.000,00	359.298,39	100	100	8,70%	-460,12
19	65130	Приход пијаце	237.909,84	230.000,00	249.799,40	105	109	6,05%	11.889,56
20	65131	Закуп гробних мјеста	90.471,84	90.000,00	85.831,37	95	95	2,08%	-4.640,47
21	65520	Пр.од рефн.накн. за пр.	8.720,44	5.000,00	3.219,97	37	64	0,08%	-5.500,47
22	65903	Пр. од пр. и балир. отп.	28.952,29	25.000,00	28.441,44	98	114	0,69%	-510,85
23	65905	Приходи од гријања	691,75	0,00	628,75	91	-	0,02%	-63,00
24	65990	Остали пословни пр.	1.931,64	0,00	2.863,45	148	-	0,07%	931,81
25	66100	Приход од камата	4.618,05	3.000,00	5.449,87	118	182	0,13%	831,82
26	66210	Позитивне курсне разл	0,00	0,00	11,57	-	-	0,00%	11,57
27	66990	Остали финансијски пр	365,89	0,00	319,32	87	-	0,01%	-46,57
28	67700	Пр. од напл.отп.потр.	32.938,64	30.000,00	57.142,58	173	190	1,38%	24.203,94
29	67990	Остали приходи	7.417,81	15.000,00	17.397,45	235	116	0,42%	9.979,64
30	68110	Пр.од ускл.вр.грађ.обј.	0,00	0,00	307,49	-	-	0,01%	307,49
31	68130	Пр.од ускл.вријед.опр.	506,73	0,00	281,25	56	-	0,01%	-225,48
32	68900	Пр.од ускл.потр.-пр.л.	0,00	0,00	5.045,34	-	-	0,12%	5.045,34
		УКУПНО	3.582.023,10	3.866.500,00	4.128.189,99	115	107	100,00	546.166,89

Графички приказ остварења прихода у 2013. години у односу на остварење из 2012.године, чије је појединачно процентуално учешће у укупним приходима веће од 5%, приказан је на слици:

Слика 1. Графикон остварених прихода 2012. и 2013. год. чије учешће у укупним приходима прелази 5%

Укупни приходи у 2013. години, већи су за 15,25% у односу на приходе из 2012. године, односно за 546.166,89 КМ.

Приходи из редовне дјелатности у 2013. години износе 4.042.234 КМ, што је за 506.058 КМ више у односу на остварење из 2012.године.

Значајно увећање пословних прихода у 2013.години, у односу на исте из 2012.године, примјетно је на **приходима од одвоза комуналног отпада физичким лицима**, због повећаног броја корисника услуга одвоза смећа. Наведени приходи су већи за 40%, односно за 431.866,07 КМ, у односу на остварење из 2012.године. Приходи од одвоза смећа грађанима учествују са 36,87% у укупним приходима, односно имају највеће учешће у приходима за 2013.години.

Приход од одвоза комуналног отпада правним субјектима у 2013. години, већи је за 21% у односу на исте из 2012.године, што износи 136.894,58 КМ. Процентуално учешће прихода од одвоза отпада правним субјектима у укупним приходима је 19,03%. Наведени приходи заједно са приходима од одвоза комуналног отпада физичким лицима чине 55,90% укупних прихода Друштва.

Процентуално учешће **прихода јавне хигијене** у укупним приходима, у 2013. години је 11,37%, а у односу на остварење из 2012. године није дошло до значајних промјена. Повећање прихода јавне хигијене у 2013. години у односу на 2012. годину износи 17.899,65 КМ.

Приходи од **продаје контејнера** у текућој години износе 17.153,84 КМ и у односу на претходну годину су повећани за 49%, односно за 5.658,04 КМ. Наведено повећање узроковано је великим бројем новосаграђених стамбених зграда у 2013.години, гдје се приликом техничког пријема зграде одређује минималан број посуда за одлагање отпада.

Значајан пораст је забиљежен и код **прихода од услуга закупа столова у Зеленој пијаци**. Процентуално повећање ових прихода у 2013. години, у односу на 2012. годину, је 5%, што износи 11.889,56 КМ. Приходи од услуга закупа столова у пијаци учествују у укупним приходима са 6,05%.

На слједећим приходима евидентно је значајно смањење остварења у 2013.години, у односу на 2012.годину, а то су:

- **приходи од услуга градског зеленила** са 5,83% учешћа у укупним приходима 2013.године, смањени су за 25%, односно за 80.464,99 КМ у односу на исте из 2012.године,
- **приходи од расаника**, умањени су за 5.716,32 КМ, процентуално за 69%,
- **приходи од одржавања гробља** мањи су за 7%, односно за 12.971,28 КМ. Наведени приходи чине значајну ставку прихода са учешћем од 4,26%.
- **приходи од услуга фекалне цистерне**, мањи су за 5.254,61 КМ, процентуално за 36% .

Приходи од закупнина се остварују по основу закупа пословних простора који су у власништву Друштва. Наведени приходи су се задржали на нивоу остварења из претходне године. Учешће прихода од закупнина у укупним приходима је 8,70%.

Финансијски приходи у 2013. години већи су за износ 797 КМ или за 16% у односу на исте из 2012.године, због повећаних прихода од законских затезних камата, обрачунатих по добијеним судским споровима за дане кашњења уплате.

Остали приходи у 2013.години су увећани за износ 20.823 КМ, процентуално за 28%, у односу на исте из 2012.године, првенствено због повећања прихода од наплате отписаних потраживања за 73%, а у износу од 24.203,94 КМ. Наведени приход је настао по основу судских извршења над правним и физичким лицима која нису измирила или не измирују своје обавезе према АД „Комуналац“ Бијељина. У укупном приходу учествује са 0,92%.

У оквиру осталих прихода потребно је истаћи остале непословне и ванредне приходе остварене по основу извршења над правним и физичким лицима против којих је вођен судски поступак у ранијим годинама, као и од наплате дуговања за гријање, од поврата средстава од суда итд.

Приходи од усклађивања вриједности имовине у 2013.години евидентирани су у износу од 5.634 КМ, а односе се на приход од преноса вишка ревалоризационих резерви на приход на отписаној опреми и грађевинским објектима, по попису за 2013.годину у износу од 588,74 КМ и приходе од усклађивања потраживања од правних лица у износу од 5.045,34 КМ, који су настали по основу смањења износа потраживања од купаца, за потраживања преко

три године, у текућој години у односу на претходну годину. Наведена потраживања су у претходној години била евидентирана у оквиру одговарајућег аналитичког конта трошка и у оквиру аналитичког конта исправке потраживања од купаца по рочности.

3.2 Расходи

Укупни расходи Друштва, за период од 01.01.-31.12.2013.године, износе 4.125.134 КМ и процентуално су у односу на 2012. годину већи за 15,59%, односно за 556.298 КМ.

Преглед расхода, који су настали у обрачунском периоду а који се пореде са остварењем 2012. године и са планом за 2013.годину, приказан је у следећем табеларном прегледу, док је детаљно образложење, за одређене расходе обрачунског периода написано после табеларног прегледа расхода.

Преглед остварених расхода

Р. бр.	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2012.	Плана за 2013.год.	Остварење 31.12.2013.	Индекс (6/4)	Индекс (6/5)	% учешћа у ук.расх.	Разлика оств. (6-4)	Разлика оств. (6-5)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	50100	Нето вријед. прод. робе	7.010,93	7.000,00	3.470,70	50	50	0,08%	-3.540,23	-3.529,30
	501	Наб. вриј. продате р.	7.010,93	7.000,00	3.470,70	50	50	0,08%	-3.540,23	-3.529,30
2	51101	Трошкови сировина	82.819,78	83.000,00	73.939,86	89	89	1,79%	-8.879,92	-9.060,14
3	51112	Трошкови рез. дијелова	31.832,72	30.000,00	51.119,68	161	170	1,24%	19.286,96	21.119,68
	511	Тр.материјала за изр.	114.652,50	113.000,00	125.059,54	109	111	3,03%	10.407,04	12.059,54
4	51212	Отпис ауто гума	13.596,08	13.000,00	27.099,15	199	208	0,66%	13.503,07	14.099,15
5	51221	Отпис ситног инв.	24.476,49	30.000,00	54.179,99	221	181	1,31%	29.703,50	24.179,99
6	51251	Тр. канц. материјала	9.766,04	8.500,00	12.002,82	123	141	0,29%	2.236,78	3.502,82
	512	Тр.режијског мат.	47.838,61	51.500,00	93.281,96	195	181	2,26%	45.443,35	41.781,96
7	51301	Тр. горива и мазива	189.288,43	200.000,00	254.225,63	134	127	6,16%	64.937,20	54.225,63
8	51331	Трошкови ел. енергије	25.526,18	25.000,00	26.164,50	103	105	0,63%	638,32	1.164,50
	513	Тр.горива и енергије	214.814,61	225.000,00	280.390,13	131	125	6,80%	65.575,52	55.390,13
9	52000	Бруто зараде	1.922.225,54	1.930.000,00	2.016.418,34	105	104	48,88%	94.192,80	86.418,34
	520	Тр. бруто зарада	1.922.225,54	1.930.000,00	2.016.418,34	105	104	48,88%	94.192,80	86.418,34
10	52210	Накн. НО и Одб. за рев.	75.621,84	75.630,00	70.867,18	94	94	1,72%	-4.754,66	-4.762,82
	522	Тр.бр.нак.НО и ОЗР	75.621,84	75.630,00	70.867,18	94	94	1,72%	-4.754,66	-4.762,82
11	52923	Трошкови сл. путовања	3.513,13	3.000,00	4.362,99	124	145	0,11%	849,86	1.362,99
12	52973	Пом. радницима	7.724,00	8.000,00	7.949,00	103	99	0,19%	225,00	-51,00
13	52951	Накн. превоза радника	30.194,75	30.000,00	40.804,18	135	136	0,99%	10.609,43	10.804,18
14	52991	Трошак топлог оброка	58.637,77	60.000,00	63.174,11	108	105	1,53%	4.536,34	3.174,11
15	52992	Ост. накн. радницима	13.600,00	15.000,00	13.600,00	100	91	0,33%	0,00	-1.400,00
16	52993	Остале накнаде запосл.	33.141,45	0,00	3.166,95	10	-	0,08%	-29.974,50	3.166,95
	529	Тр.бр. ост.личн. расх.	146.811,10	116.000,00	133.057,23	91	115	3,23%	-13.753,87	17.057,23
17	53103	Транспортне услуге	125,00	1.000,00	0,00	-	-	0,00%	-125,00	-1.000,00

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ АД „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА ЗА 2013.год

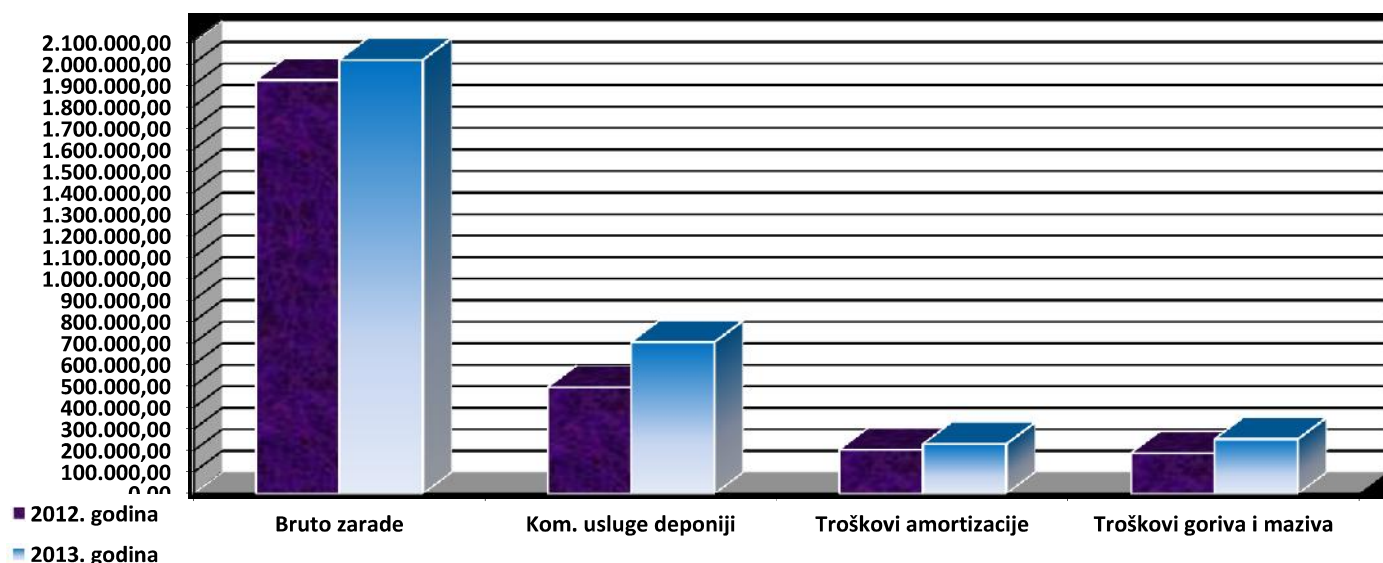
18	53150	ПТТ трошкови	19.084,79	70.000,00	21.282,21	112	30	0,52%	2.197,42	-48.717,79
	531	Тр.транспортних усл.	19.209,79	71.000,00	21.282,21	111	30	0,52%	2.072,42	-49.717,79
19	53203	Тр. инв. и тек. одрж.	19.028,65	20.000,00	23.476,76	123	117	0,57%	4.448,11	3.476,76
	532	Тр.услуга одржавања	19.028,65	20.000,00	23.476,76	123	117	0,57%	4.448,11	3.476,76
20	53390	Трошкови ост.закупа	2.766,28	3.000,00	4.113,97	149	137	0,10%	1.347,69	1.113,97
	533	Трошкови закупа	2.766,28	3.000,00	4.113,97	149	137	0,10%	1.347,69	1.113,97
21	53505	Трошкови огл. и рекл.	21.008,18	10.000,00	33.239,51	158	332	0,81%	12.231,33	23.239,51
	535	Тр.рекл. и пропаганде	21.008,18	10.000,00	33.239,51	158	332	0,81%	12.231,33	23.239,51
22	53921	Утрошак воде	17.301,78	7.000,00	10.745,89	62	154	0,26%	-6.555,89	3.745,89
23	53962	Привр.и повр. посл.	21.749,70	22.000,00	59.542,29	274	271	1,44%	37.792,59	37.542,29
24	53983	Ком. услуге депонији	494.991,20	700.000,00	705.095,70	142	101	17,09%	210.104,50	5.095,70
25	53996	Трошк. ост. ком. усл.	11.426,66	10.000,00	20.716,85	181	207	0,50%	9.290,19	10.716,85
	539	Трошкови ост. усл.	545.469,34	739.000,00	796.100,73	146	108	19,30%	250.631,39	57.100,73
26	54000	Трошк. амортизације	205.773,08	210.000,00	230.992,18	112	110	5,60%	25.219,10	20.992,18
	540	Трошк. амортизације	205.773,08	210.000,00	230.992,18	112	110	5,60%	25.219,10	20.992,18
27	54530	Тр.рез.за отпр.-пенз.	923,08	2.000,00	18.152,21	1.966	908	0,44%	17.229,13	16.152,21
	545	Тр.рез.за отпр.-пенз.	923,08	2.000,00	18.152,21	1.966	908	0,44%	17.229,13	16.152,21
28	55015	Трошкови ревизије	5.550,00	4.700,00	4.700,00	85	100	0,11%	-850,00	0,00
29	55025	Адвокатске услуге	1.619,00	10.000,00	7.456,00	461	75	0,18%	5.837,00	-2.544,00
30	55033	Здравствене услуге	888,54	3.000,00	4.063,73	457	135	0,10%	3.175,19	1.063,73
31	55075	Трошк. одрж. рачунара	5.929,37	6.000,00	5.602,20	94	93	0,14%	-327,17	-397,80
32	55093	Ост. непр. услуге	18.987,33	20.000,00	20.672,18	109	103	0,50%	1.684,85	672,18
	550	Тр.непроизводних ус.	32.974,24	43.700,00	42.494,11	129	97	1,03%	9.519,87	-1.205,89
33	55105	Трошк. репрезентације	19.783,26	20.000,00	20.329,06	103	102	0,49%	545,80	329,06
	551	Тр. репрезентације	19.783,26	20.000,00	20.329,06	103	102	0,49%	545,80	329,06
34	55200	Премија осигурања	12.207,88	12.000,00	15.199,65	125	127	0,37%	2.991,77	3.199,65
	552	Трошк. премија осиг.	12.207,88	12.000,00	15.199,65	125	127	0,37%	2.991,77	3.199,65
35	55300	Трошкови пл. промета	9.259,33	10.000,00	11.024,79	119	110	0,27%	1.765,46	1.024,79
	553	Трошк. платног пром.	9.259,33	10.000,00	11.024,79	119	110	0,27%	1.765,46	1.024,79
36	55490	Остале члан.посл. удр.	400,00	0,00	1.000,00	250	-	0,02%	600,00	1.000,00
	554	Трошкови чланарина	400,00	0,00	1.000,00	250	-	0,02%	600,00	1.000,00
37	55500	Порез на имовину	8.424,33	8.000,00	7.236,45	86	90	0,18%	-1.187,88	-763,55
38	55510	Водни допринос	1.659,71	2.000,00	1.776,00	107	89	0,04%	116,29	-224,00
39	55520	Порез на шуме	2.501,41	3.000,00	2.889,73	116	96	0,07%	388,32	-110,27
40	55530	Против-пож. заштита	1.414,47	1.300,00	1.622,59	115	125	0,04%	208,12	322,59
41	55570	Комунална и реп. таксе	1.150,00	1.200,00	1.150,00	100	96	0,03%	0,00	-50,00
42	55571	Комунална накнада	6.615,63	6.800,00	5.528,28	84	81	0,13%	-1.087,35	-1.271,72
	555	Трошкови пореза	21.765,55	22.300,00	20.203,05	93	91	0,49%	-1.562,50	-2.096,95
43	55660	Допр.за запошљ.-инв.	3.644,80	4.000,00	4.040,48	111	101	0,10%	395,68	40,48
	556	Трошкови доприноса	3.644,80	4.000,00	4.040,48	111	101	0,10%	395,68	40,48
44	55900	Трошкови огласа-ЛОТ	1.718,82	0,00	3.657,01	213	-	0,09%	1.938,19	3.657,01
45	55913	Судске таксе	17.676,78	20.000,00	18.769,95	106	94	0,46%	1.093,17	-1.230,05
46	55925	Суд.тр.и тр. вјешт.	10.867,95	0,00	0,00	-	-	-	-10.867,95	0,00

47	55935	Претплата на стр.литер.	2.084,09	2.000,00	1.466,95	70	73	0,04%	-617,14	-533,05
48	55943	Рег. моторних возила	7.627,72	17.000,00	33.379,15	438	196	0,81%	25.751,43	16.379,15
49	55990	Остали немат. трошк.	2.759,60	2.000,00	407,43	15	20	0,01%	-2.352,17	-1.592,57
	559	Остали немат. трошк.	42.734,96	41.000,00	57.680,49	135	141	1,40%	14.945,53	16.680,49
50	56180	Расходи камата	4,57	20.000,00	7.552,88	-	38	0,18%	7.548,31	-12.447,12
	561	Расходи камата	4,57	20.000,00	7.552,88	-	38	0,18%	7.548,31	-12.447,12
51	56210	Негативне курсне разл.	35,11	100,00	7,24	21	7	0,00%	-27,87	-92,76
	562	Негативне курс. разл.	35,11	100,00	7,24	21	7	0,00%	-27,87	-92,76
52	56990	Ост.расходи фин.по др.	0,00	0,00	648,52	-	-	0,02%	648,52	648,52
	569	Ост. финанс. расх.	0,00	0,00	648,52	-	-	0,02%	648,52	648,52
53	57020	Отпис по попису	621,01	2.000,00	1.944,91	313	97	0,05%	1.323,90	-55,09
	570	Губици по осн.пр. и р.	621,01	2.000,00	1.944,91	313	97	0,05%	1.323,90	-55,09
54	57800	Отпис потраживања	73.560,85	80.000,00	92.114,36	125	115	2,23%	18.553,51	12.114,36
	578	Расх.по осн.ис.вр. и о.	73.560,85	80.000,00	92.114,36	125	115	2,23%	18.553,51	12.114,36
55	57990	Остали расходи	47,17	0,00	992,56	2.104	-	0,02%	945,39	992,56
	579	Расх.по осн.расх.зал.	47,17	0,00	992,56	2.104	-	0,02%	945,39	992,56
56	59100	Расх.по осн.испр.гр.	8.644,03	0,00	0,00	-	-	-	-8.644,03	0,00
	591	Расх.по осн.испр.гр.	8.644,03	0,00	0,00	-	-	-	-8.644,03	0,00
		УКУПНО	3.568.836,29	3.828.230,00	4.125.134,75	116	108	100,00	556.298,46	296.904,75

Табела 22. Остварени расходи АД „Комуналац“ Бијељина на дан 31.12.2013. и 31.12.2012. год.

Графички приказ остварења расхода у 2013. години у односу на остварење из 2012. године, чије је појединачно процентуално учешће у укупним расходима веће од 4% :

Слика 2. Гарфикон остварених расхода 2012. и 2013. год. чије учешће у укупним приходима прелази 4%

Расходи редовне дјелатности у 2013. години, већи су за 15,37% у односу на исте из 2012.године, односно за 535.950 КМ.

У структури пословних расхода за 2013.годину, највеће повећање евидентно је на следећим расходима:

- **Трошкови материјала**, који по АОП-у 218 обухватају трошкове режијског материјала, трошкове материјала за израду и трошкове горива и енергије, су увећани за 32%, односно за 121.426 КМ, првенствено због трошкова горива и мазива, који су већи за 31% односно за 64.937,20 КМ у 2013. години у односу на 2012.годину. До повећања ових трошкова је дошло због повећаног обима посла. Такође, значајно је и повећање трошкова материјала за израду и износи 10.407,04 КМ процентуално 9%. Ово повећање је уследило због чешћих кварова застарјелих возила, која су у току године знатно вие ангажована због већег обима посла. Трошкови режијског материјала су повећани за 95%, односно за 45.443,35 КМ, због већих трошкова отписа ситног инвентара у текућој години, већи су за 29.703,50 КМ у односу на претходну и већих трошкова отписа аутогума, који су повећани у 2013.години у односу на претходну годину за 99%, односно за 13.503,07 КМ.
- **Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода** су увећани за 3,53%, што износи 75.684 КМ, због већег издвајања на име трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода. До знатног повећања трошкова бруто зарада и бруто накнада зарада, већи су за 94.193 КМ, дошло је због повећаног броја корисника услуга од којих се врши одвоз чврстог комуналног отпада, што је имало за последицу повећан број запослених на одређен временски период. Овакав вид повећања броја радника се показао као исплативији за Друштво од ангажовања привремене радне снаге преко Омладинске задруге. Остали лични расходи у 2013. години мањи су за 18.509 КМ у односу на исте из 2012. године, због мањег издвајања за остале накнаде запосленим, у којима највећи дио представља евидентирање попушта радницима који су у претходном периоду пријевремено измирили кредите за станове. Трошкови производних услуга су већи за 270.731 КМ, због знатно већих трошкова депоновања у текућој години, који су повећани за 42% односно за 210.104,50 КМ у односу на претходну годину. Трошкови депоновања су повећани због већих цијена услуга депоновања отпада.
- **Трошкови амортизације** су повећани за 12,26%, односно за 25.219 КМ у односу на трошкове из 2012. године због инвестиционог улагања у грађевинске објекте и опрему у току текуће године.

Трошкови резервисања се односе на актуарски обрачун резервисања за отпремнине приликом одласка радника у пензију, у складу са одредбама МРС 19, и за 2013.годину износе 18.152 КМ.

Финансијски расходи у 2013.години су већи за износ од 8.169 КМ у односу на исте из 2012.године, првенствено због расхода камата, које се односе на обрачунате и уплаћене камате по краткорочном кредиту, који се редовно

сервисира. У току 2013. године уплаћено је 8 једнаких мјесечних анuitета, од којих је на име камате издвојено 7.490 КМ.

Остали расходи у 2013 .години, већи су за 20.823 КМ, процентуално за 28% у односу на исте из 2012.године, првенствено због већих расхода по основу исправке вриједности и отписа потраживања, који су већи за 18.553,51 КМ у односу на прошлу годину. У сљедећем табеларном прегледу приказана је структура расхода у 2013.години, са упоредним подацима претходне године, по основу исправке вриједности и отписа потраживања.

Назив расхода	2012.година	2013.година	Разлика (3-2)
1	2	3	4
Исправка потраживања (утужени)- правна лица	41.236,01	39.569,38	-1.666,63
Исправка потраживања (утужени)- физичка лица	14.737,41	14.470,01	-267,40
Исправка потраживања (рочност)- правна лица	8.092,11	7.100,84	-991,27
Исправка потраживања (рочност)- физичка лица	9.495,32	-	-9.495,32
Директан отпис-правна лица	-	23.488,28	23.488,28
Директан отпис-физичка лица	-	7.485,85	7.485,85
Укупно	73.560,85	92.114,36	18.553,51

3.3 Нето добитак

Укупан нето добитак у обрачунском периоду, утврђен је у главном обрасцу Биланса успјеха и исказан на АОП-у 298 у колони број 4.

Укупан нето добитак за 2013.годину исказан је у износу од 3.055 КМ, док је у 2012. години остварен нето добитак у износу од 13.187 КМ и исказан у Билансу успјеха на АОП-у 298 у колони број 5.

По Пореском билансу, није исказана добит за обрачунски период, те нема обавезе за порез на добит.

У Билансу стања на АОП-у 119 исказан је нераспоређени добитак текуће године, у износу од 57.054 КМ, који је настао као збир вишка укупних прихода над расходима у износу од 3.055 и износа од 53.999 КМ а који се односи на умањење ревалоризационих резерви за непризнати дио амортизације, по процјени вриједности основних средстава.

Пренесени дио ревалоризационих резерви у износу од 53.999 КМ, је разлика између трошкова амортизације обрачунате на ревалоризовану књиговодствену вриједност грађевинских објеката и опреме и трошкова амортизације обрачунате на почетну набавну вриједност грађевинских објеката и опреме прије ревалоризације. Пренос ревалоризационих резерви по овом основу књижен је ставом 341/720, у складу са одредбама МРС-16.

У „Извјештају о осталим добицима и губицима периода“ на АОП-у 402 „добити по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима, осим ХОВ расположивих за продају“ исказан је износ од 53.999 КМ, који је разлика између трошкова амортизације обрачунате на ревалоризовану књиговодствену вриједност грађевинских објеката и опреме и трошкова амортизације обрачунате на почетну набавну вриједност грађевинских објеката и опреме прије ревалоризације.

У „Извјештају о осталим добицима и губицима периода“ на АОП-у 417 исказан је укупан нето добитак у обрачунском периоду у износу од 57.054 КМ.

3.4 Остварење по радним јединицама

Ред. бр.	Конто	Назив конта	Зелена Пијаца	Гробљанске услуге	Јавна хигијена	Радна заједница	Расадник	Укупно остварење 31.12.2013.
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (4:8)
1	50100	Нето вријед. прод. робе	0,00	0,00	0,00	0,00	3.471,00	3.471,00
	501	Наб. вриј. продате роб	0,00	0,00	0,00	0,00	3.471,00	3.471,00
2	51101	Трошкови сировина	3.806,00	21.903,00	20.302,00	6.315,00	21.613,00	73.939,00
3	51112	Трошкови рез. дијелова	0,00	207,00	49.025,00	0,00	1.888,00	51.120,00
	511	Тр.материјала за изр.	3.806,00	22.110,00	69.327,00	6.315,00	23.501,00	125.059,00
4	51212	Отпис ауто гума	0,00	28,00	25.898,00	1.173,00	0,00	27.099,00
5	51221	Отпис ситног инвентара	1.797,00	1.489,00	43.017,00	2.519,00	5.358,00	54.180,00
6	51251	Трошкови канц. матер.	537,00	375,00	1.506,00	9.535,00	50,00	12.003,00
	512	Тр.режијског матер.	2.334,00	1.892,00	70.421,00	13.227,00	5.408,00	93.282,00
7	51301	Трошкови горива	0,00	2.156,00	220.478,00	6.841,00	9.690,00	239.165,00
	51307	Трошкови мазива	0,00	0,00	15.061,00	0,00	0,00	15.061,00
8	51331	Трошкови ел. енергије	3.695,00	0,00	3.794,00	15.674,00	3.001,00	26.164,00
	513	Тр.горива и енергије	3.695,00	2.156,00	239.333,00	22.515,00	12.691,00	280.390,00
9	52000	Бруто зараде	140.343,00	106.422,00	1.112.944,00	472.648,00	184.061,00	2.016.418,00
	520	Тр. бруто зарада	140.343,00	106.422,00	1.112.944,00	472.648,00	184.061,00	2.016.418,00
10	52210	Накн. НО и Одб. за рев.	0,00	0,00	0,00	70.867,00	0,00	70.867,00
	522	Тр.бр.нак.чл.НО и Уп	0,00	0,00	0,00	70.867,00	0,00	70.867,00
11	52902	Пом. радницима и отпр.	0,00	0,00	4.781,00	2.798,00	370,00	7.949,00
12	52923	Трошкови сл. путовања	0,00	0,00	590,00	3.773,00	0,00	4.363,00
13	52951	Накнада пр. радника	3.040,00	2.868,00	25.410,00	5.652,00	3.834,00	40.804,00
15	52991	Накнаде за топли оброк	4.397,00	4.394,00	33.182,00	14.808,00	6.393,00	63.174,00
16	52992	Остале накнаде радн.	947,00	515,00	7.574,00	3.188,00	1.376,00	13.600,00
17	52993	Остале накнаде запосл.	0,00	0,00	3.167,00	0,00	0,00	3.167,00
	529	Тр.бруто ост.лич. расх.	8.384,00	7.777,00	74.704,00	30.219,00	11.973,00	133.057,00
18	53103	Транспортне услуге	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
19	53150	ПТТ трошкови	0,00	0,00	0,00	21.282,00	0,00	21.282,00
	531	Тр.транспортних усл.	0,00	0,00	0,00	21.282,00	0,00	21.282,00
20	53203	Трошк. инв. и тек. одрж.	2.700,00	10,00	16.098,00	4.415,00	254,00	23.477,00

	532	Тр.услуга одржавања	2.700,00	10,00	16.098,00	4.415,00	254,00	23.477,00
21	53332	Трошкови закупа земљ.	0,00	0,00	0,00	4.114,00	0,00	4.114,00
	533	Трошкови закупа	0,00	0,00	0,00	4.114,00	0,00	4.114,00
22	53505	Трошкови огласа и рекл	0,00	0,00	0,00	33.240,00	0,00	33.240,00
	535	Тр.рекл. и пропаганде	0,00	0,00	0,00	33.240,00	0,00	33.240,00
23	53921	Утрошак воде	6.985,00	795,00	1.313,00	1.260,00	532,00	10.885,00
24	53962	Привр.и повр. посл	0,00	16.809,00	24.048,00	16.813,00	1.872,00	59.542,00
25	53983	Ком. услуге депонији	0,00	0,00	705.097,00	0,00	0,00	705.097,00
26	53996	Трошкови ост. ком. усл.	0,00	0,00	10.377,00	600,00	9.600,00	20.577,00
	539	Трошкови осталих усл	6.985,00	17.604,00	740.835,00	18.673,00	12.004,00	796.101,00
27	54000	Трошкови амортизације	61.244,00	1.441,00	114.981,00	32.305,00	21.021,00	230.992,00
	540	Трошк. амортизације	61.244,00	1.441,00	114.981,00	32.305,00	21.021,00	230.992,00
28	54300	Тр.рез. за задрж.кауције	1.263,00	688,00	10.109,00	4.255,00	1.837,00	18.152,00
	543	Тр.рез.за задрж.кау.	1.263,00	688,00	10.109,00	4.255,00	1.837,00	18.152,00
29	55015	Трошкови ревизије	0,00	0,00	0,00	4.700,00	0,00	4.700,00
30	55025	Адвокатске услуге	0,00	0,00	0,00	7.456,00	0,00	7.456,00
31	55033	Здравствене услуге	0,00	0,00	3.240,00	824,00	0,00	4.064,00
32	55075	Трошкови одрж. рач.	0,00	0,00	0,00	5.602,00	0,00	5.602,00
33	55093	Ост. непр. услуге	0,00	0,00	0,00	20.672,00	0,00	20.672,00
	550	Тр.непроизводних усл.	0,00	0,00	3.240,00	39.254,00	0,00	42.494,00
34	55105	Трошк. репрезентације	0,00	0,00	0,00	20.329,00	0,00	20.329,00
	551	Тр. репрезентације	0,00	0,00	0,00	20.329,00	0,00	20.329,00
35	55200	Премија осигурања	1.058,00	576,00	8.465,00	3.563,00	1.538,00	15.200,00
	552	Трошкови прем. осиг.	1.058,00	576,00	8.465,00	3.563,00	1.538,00	15.200,00
36	55300	Трошкови платног пр.	0,00	0,00	0,00	11.025,00	0,00	11.025,00
	553	Трошкови платног пр.	0,00	0,00	0,00	11.025,00	0,00	11.025,00
37	55400	Доприноси коморама	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
38	55490	Остале члан.посл. удр.	0,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00
	554	Трошкови чланарина	0,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00
39	55500	Порез на имовину	0,00	0,00	0,00	7.236,00	0,00	7.236,00
40	55510	Водни допринос	0,00	0,00	0,00	1.776,00	0,00	1.776,00
41	55520	Порез на шуме	0,00	0,00	0,00	2.890,00	0,00	2.890,00
42	55530	Против-пож. заштита	0,00	0,00	0,00	1.623,00	0,00	1.623,00
43	55570	Ком. и реп.таксе и рента	0,00	0,00	0,00	6.678,00	0,00	6.678,00
	555	Трошкови пореза	0,00	0,00	0,00	20.203,00	0,00	20.203,00
44	55660	Допр.за запошљ.-инв.	0,00	0,00	0,00	4.041,00	0,00	4.041,00
	556	Трошкови доприноса	0,00	0,00	0,00	4.041,00	0,00	4.041,00
45	55900	Трошкови огласа-ЛОТ	0,00	0,00	0,00	3.657,00	0,00	3.657,00
46	55913	Судске таксе	0,00	0,00	18.860,00	0,00	0,00	18.860,00
47	55935	Претпл на сручну литер.	0,00	0,00	0,00	1.467,00	0,00	1.467,00
48	55943	Рег. моторних возила	0,00	0,00	0,00	33.379,00	0,00	33.379,00
49	55990	Остали немат. трошкови	0,00	0,00	0,00	318,00	0,00	318,00
	559	Остали немат. трошк.	0,00	0,00	18.860,00	38.821,00	0,00	57.681,00
51	56180	Расходи камата	0,00	0,00	0,00	7.553,00	0,00	7.553,00
	561	Расходи камата	0,00	0,00	0,00	7.553,00	0,00	7.553,00

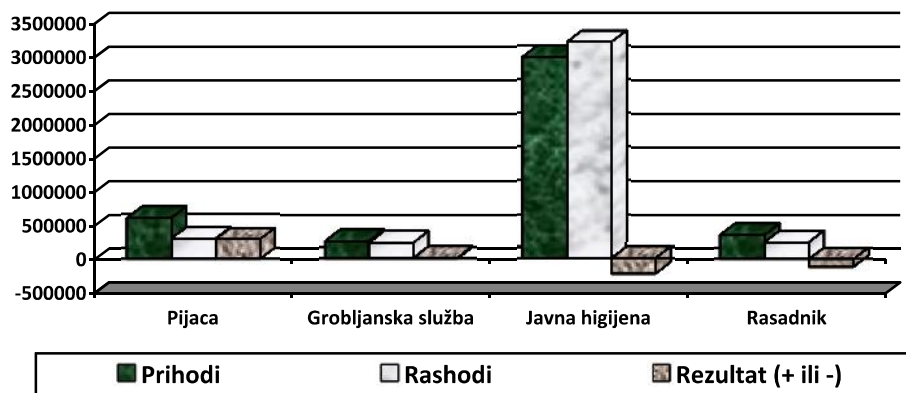

52	56210	Негативне курсне разл.	0,00	0,00	0,00	7,00	0,00	7,00
	562	Нег. курсне разл.	0,00	0,00	0,00	7,00	0,00	7,00
53	57020	Отпис по попису	0,00	0,00	0,00	1.945,00	0,00	1.945,00
	570	Губ. по осн.пр. и рас.	0,00	0,00	0,00	1.945,00	0,00	1.945,00
54	57800	Отпис потраживања	0,00	0,00	92.114,00	0,00	0,00	92.114,00
	578	Расх.по осн.исп.вр.	0,00	0,00	92.114,00	0,00	0,00	92.114,00
55	58110	Обезвр.некр.изн. висине	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
56	58130	Обезвр.опр. изнад вис.РР	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
	578	Расх.по осн.исп.вр.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
57	57990	Остали расходи	0,00	0,00	1.048,00	0,00	593,00	1.641,00
	579	Расх.по осн.расх.зал.	0,00	0,00	1.048,00	0,00	593,00	1.641,00
		УКУПНО	231.812,00	160.676,00	2.572.479,00	881.816,00	278.352,00	4.125.135,00
		ЗАЈЕДНИЧКИ ТРОШК.	78.124,00	79.706,00	641.799,00	0,00	82.187,00	881.816,00
		УКУПНИ ТРОШАК ПО РЈ	309.936,00	240.382,00	3.214.278,00	0,00	360.539,00	4.125.135,00
		УКУПНИ ПРИХОД ПО РЈ	609.098,00	261.530,00	2.998.300,00	0,00	259.262,00	4.128.190,00
		РЕЗУЛТАТ(добит.или губ.)	299.162,00	21.148,00	-215.978,00	0,00	-101.277,00	3.055,00

Табела бр.8: Преглед оствареног резултата по радним јединицама

У табели број 8 приказана је структура расхода и прихода по појединим службама, као и остварени резултат, закључно са 31.12.2013.године. Позитиван резултат остварен је у Служби пијачних услуга са исказаним нето добитком текуће године у износу од 299.162,00 КМ, првенствено због тога што се приход од закупа пословних простора књижи на приход те радне јединице, и Служби гробљанских услуга са исказаним нето добитком текуће године у износу од 21.148,00 КМ. Уколико се из прихода Зелене пијаце искључи приход од закупа локала, тада је Зелена пијаца остварила негативан резултат у износу од 5.186 КМ. У Служби комуналних услуга исказан је нето губитак текуће године у износу од 215.978,00 КМ, који је директно условљен великим издвајањима на име трошкова депоновања комуналног отпада. Служба одржавања градског зеленила исказала је нето губитак текуће године у износу од 101.277,00 КМ.

Графички приказ оствареног резултата пословања по појединим службама у 2013. години

АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА

Финансијски положај предузећа примарно детерминише његове могућности финансирања.

Финансијски положај предузећа изражава се обимом и структуром средстава и капитала, као и њиховим међуодносима - који се исказују у билансу стања предузећа.

Финансијска политика, коју води финансијски менаџмент предузећа, креира стратегију и тактику финансијског управљања на бази начела и правила финансирања, како би се са пословно - финансијског аспекта обезбиједили: сталност, раст и развој друштва и максимално искористили позитивни коњуктурни трендови на финансијском тржишту.

Опстанак, раст и развој друштва, а самим тим и могућност финансирања друштва, одређени су прије свега финансијским угледом које оно ужива, као и његовим финансијским положајем.

Оцјена финансијског положаја предузећа заснива се на анализи финансијске равнотеже, анализи пасиве са аспекта власништва тј. анализи задужености, анализи могућности одржавања реалне вриједности сопственог капитала у условима инфлације и анализи репродуктивне способности.

Финансијски положај предузећа условљавају бројни чиниоци који међусобно могу бити контрадикторни, што додатно отежава коначно сагледавање финансијског положаја предузећа. Овај проблем се рјешава временским и просторним упоређивањем финансијског положаја предузећа.

Временско упоређивање омогућава сагледавање динамике, то јест кретања или развоја финансијског положаја предузећа.

Просторно упоређивање омогућава упоређивање финансијског положаја предузећа у односу на финансијски положај конкуренције, што пружа солидну основу за закључивање о изгледима предузећа за опстанак, раст и развој.

Финансијски положај предузећа, посматран са аспекта предметних анализа квалификује се као: добар, прихватљив и лош.

Добар је онај финансијски положај предузећа, ако његова финансијска равнотежа обезбјеђује ликвидност на дуги рок, ако је његова финансијска структура таква да обезбјеђује независност друштва у вођењу властите пословне политике и истовремено пружа сигурност повјериоцима и ако друштво може обезбиједити финансирање дијела проширене репродукције из сопствених извора финансирања.

Прихватљив је онај финансијски положај предузећа у ком постоји еквилибријум или апсолутна једнакост између дугорочно везаних средстава и квалитетних извора (сопствени капитал увећан за дугорочни дуг), чиме се само обезбјеђује ликвидност али се не гарантује и сигурност јер недостаје ликвидна резерва.

Лош финансијски положај предузећа проистиче из нарушене финансијске равнотеже која не обезбјеђује одржавање ликвидности на дуги рок, лоше финансијске структуре и немогућности да друштво финансира просту репродукцију из властитих извора финансирања.

1. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ

Анализа финансијске равнотеже је најважнија карика у анализи финансијског положаја предузећа. Она је директно повезана са начелом стабилности финансијске политике, а кроз постојање или непостојање финансијске равнотеже, цијени се квалитет финансијског управљања, посебно у домену усклађивања рокова између расположивости извора финансирања и рокова везивања или имобилизације средстава друштва.

Каже се, да предузеће има финансијску равнотежу, ако су његова средства по обиму и роковима везивања (неуновчивости) једнака обиму и времену расположивости извора финансирања.

Дакле, да би се направила квалитетна анализа финансијске равнотеже предузећа није довољно имати само последњи биланс стања, већ је у циљу сагледавања динамике или развоја ове појаве, потребно обезбиједити везане билансне извјештаје за најмање три протекла периода.

На бази података из финансијских извјештаја за 2011., 2012. и 2013.годину, приказаних у сљедећој табели, даје се сљедећа анализа:

Финансијска равнотежа

Табела бр.9

ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2013	2012	2011
	13	12	11			
1. Краткорочна потраживања	040	040	040	1.240.645	969.599	673.567
2. Краткорочни финансијски пласмани	046	046	046	0	0	2.632
3. Готовина и готовински еквиваленти	055	055	055	74.613	105.788	419.388
4. Активна временска разграничења	059	059	059	958	9.087	29.410
I. Краткорочно везана средства (1 до 4)				1.316.216	1.084.474	1.124.997
5. Краткорочне обавезе	142	142	142	486.256	244.138	261.148
II. Краткорочни извори финансирања (5)				486.256	244.138	261.148
КРАТКОРОЧНА ФИН. РАВНОТЕЖА (I/II)				2,707	4,440	4,308
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Краткор. фин. равнотежа (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000
6. Уписани неуплаћени капитал	109	109	109	0	0	0
7. Стална имовина	001	001	001	9.498.985	9.492.078	9.459.932
8. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	032	032	032	88.173	76.066	75.272
III. ДУГОРОЧНО ВЕЗАНА ИМОВИНА (6 до 8)				9.587.158	9.568.144	9.535.204
9. Капитал	101	101	101	10.378.880	10.376.799	10.399.053
10. Дугорочна резервисања	125	125	125	38.238	31.681	0
11. Дугорочне обавезе	133	133	133	0	0	0
IV. ТРАЈНИ И ДУГОРОЧНИ КАПИТАЛ (9 до 11)				10.417.118	10.408.480	10.399.053
ДУГОРОЧНА ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА (III/IV)				0,920	0,919	0,917

РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Дугор. фин. равнотежа (Мање од ...)				1,000	1,000	1,000
12. Трајни и дугорочни капитал	101 125 133	101 125 133	101 125 133	10.378.880 38.238 0	10.376.799 31.681 0	10.399.053 0 0
13. Стална имовина и уписани неуплаћени капитал	001 109	001 109	001 109	9.498.985 0	9.492.078 0	9.459.932 0
14. Нето обртни капитал (12–13)				918.133	916.402	939.121
15. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	032	032	032	88.173	76.066	75.272
СТОПА ПОКРИВЕНОСТИ ЗАЛИХА (14/15' 100)				1.041,29	1.204,75	1.247,64
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Стопа покривености залиха (Веће од ...)				100,00%	100,00%	100,00%

У табеларном прегледу (табела бр.9) су приказани коефицијенти краткорочне финансијске равнотеже, дугорочне финансијске равнотеже и коефицијент покривености залиха.

Коефицијент краткорочне финансијске равнотеже у 2013.години износи 2,707, те је исти знатно изнад један, што указује да Друштво још увијек има стабилну краткорочну финансијску равнотежу, која је незнатно лошија, због већих краткорочних обавеза, у односу на посматрани период 2012. и 2011.године.

Дугорочна финансијска равнотежа Друштва у 2013.години је незнатно лошија у односу на 2012.годину, првенствено због незнатног повећања капитала и дугорочних резервисања у 2013.години у односу на 2012.годину и повећања сталне имовине и залиха у текућој години у односу на претходну годину. Коефицијент ДФР у 2013.години износи 0,920, док је у 2012.години износио 0,919, а у 2011.години 0,917.

Стопа покривености залиха је знатно већа од минималних 100%, те иста у 2013.години износи 1.041,29%, док је у претходним годинама била знатно већа. До смањења стопе покривености залиха у 2013.години у односу на 2012.годину дошло је због повећања залиха. Овако висока покривеност залиха са нето обртним капиталом је због услужне дјелатности којом се Друштво бави и која не захтјева висок ниво залиха.

Узимајући о обзир наведене показатеље може се закључити да је финансијска равнотежа Друштва стабилна, те да менаџмент води исправну финансијску политику.

2. АНАЛИЗА ЗАДУЖЕНОСТИ

Задуженост предузећа испитује се анализом пасиве биланса стања, са аспекта власништва над изворима финансирања.

Извори финансирања (пасива) предузећа са власничког аспекта дијеле се на сопствене и позајмљене изворе. Сопствене изворе чини сопствени капитал који представља гарантну супстанцу предузећа, јер штити повјериоце од губитка

позајмљеног капитала и обезбјеђује сигурност у наплати потраживања. Каже се да је сопствени капитал гарант ликвидности пословања предузећа.

Оваква тврдња је доста површна и више формална него што је прихватљива у пракси корпоративног управљања. Ликвидност предузећа искључиво зависи од прилива и одлива готовине, дакле од цасх флов тока.

Нето сопствени капитал предузећа једнак је разлици између вриједности пословне имовине исказане у активи његовог биланса стања и укупних обавеза предузећа (пасива биланса стања). Нето сопствени капитал је формално посматрано гарантна супстанца акционарског друштва. Односно све док је нето сопствени капитал друштва позитиван, предузеће је солвентно. Солвентност предузећа може се посматрати као његова ликвидност на дуги рок и читава се способношћу друштва да плати све обавезе, било када (не о року њиховог доспјећа), па макар и из ликвидационе масе.

Ликвидност

Табела бр.10

ЛИКВИДНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2013.	2012.	2011.
	13	12	11			
Текућа ликвидност:						
Текућа имовина / Краткорочне обавезе	031/ 142	031/ 142	031/ 142	2,888	4,754	4,596
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Текућа ликвидност (Веће од ...)				2,000	2,000	2,000
Редукована ликвидност:						
готовина + краткорочна потраживања / краткорочне обавезе	(055+040) /142	(055+040) /142	(055+040) /142	2,705	4,405	4,185
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Редукована ликвидност (Веће од				1,000	1,000	1,000
Тренутна ликвидност:						
готовина / краткорочне обавезе	055/142	055/142	055/142	0,153	0,433	1,606
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Тренутна ликвидност (Веће од)				1,000	1,000	1,000
Просечан број дана наплате потраживања:						
Потраживања х 365 / Приходи од продаје	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	137	126	94

Приликом анализе у табели бр.10 приказани су коефицијенти текуће, редуковане и тренутне ликвидности, као и просјечан број дана наплате потраживања.

Коефицијент текуће ликвидности Друштва у 2013.години износи 2,888 и знатно је већи од 2, што показује да је текућа ликвидност Друштва задовољавајућа. Коефицијент текуће ликвидности у 2013.години знатно је мањи од претходних година, због већих краткорочних обавеза.

Коефицијент редуковане ликвидности је знатно лошији у 2013.години у односу на упоредни период, првенствено због повећаних краткорочних обавеза, те исти у 2013.години износи 2,705, док је у 2012.години износио 4,405. Потребно је предузети одређене мјере за побољшање наплате краткорочних потраживања, која су знатно већа од вриједности готовине, те предузети мјере на смењену краткорочних обавеза, које су у текућој години дупло веће у односу на претходну годину, због великог износа обавеза према повезаним правним лицима.

Коефицијент тренутне ликвидности је знатно испод вриједности 1 и износи 0,153, што указује да је тренутна ликвидност Друштва угрожена и да све своје краткорочне обавезе не може измирити из расположивих финансијских средстава. Ниска референтна вриједност коефицијента тренутне ликвидности је последица великог износа краткорочних обавеза према повезаним правним лицима.

Просјечан број дана наплате потраживања у 2013.години износи 137 дана и знатно је неповољнији у односу на 2012.годину, што указује на то да је у последњем периоду период наплате потраживања продужен за 11 дана у односу на претходну годину.

Солвентност

Табела бр.11

СОЛВЕНТНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2013.	2012.	2011.
	13	12	11			
1. Пословна актива	062	062	062	10.903.374	10.652.618	10.660.201
2. Дугови	125+ 132	125+ 132	125+ 132	524.494	275.819	261.148
КОЕФИЦИЈЕНТ СОЛВЕНТНОСТИ (1/2)				20,788	38,622	40,821
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Коефицијент солвентности (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000

Коефицијент солвентности Друштва у 2013. години је знатно изнад референтне вриједности 1 и износи 20,788. Имајући у виду да Друштво има дугорочна резервисања у износу од 38.238 КМ и обавезе у износу од 486.256 КМ, долази се до закључка да је Друштво у могућности да измири све своје обавезе у моменту настанка доспјећа обавеза.

Задуженост

Табела бр.12

ЗАДУЖЕНОСТ									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2013.		2012.		2011.	
	13	12	11	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Капитал	101	101	101	10.378.880	95,19	10.376.799	97,41	10.399.053	97,55
2. Дугови	125+ 132	125+ 132	125+ 132	524.494	4,81	275.819	2,59	261.148	2,45
ПАСИВА (1 + 2)				10.903.374	100	10.652.618	100	10.660.201	100
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Капитал/Дугови:									
Капитал:	50%								
Дугови:	50%								

Према референтним вриједностима задужености, однос капитала и дуга треба да буде 50:50, односно да је граница више помјерена у корист капитала. У анализи задужености А.Д. „Комуналац“ Бијељина уочљиво је да је у оквиру пасиве капитал знатно више заступљен у односу на дугове, односно да је тај однос у 2013.години 95,19:4,81 у корист капитала.

Адекватност капитала

Табела бр.13

СТРУКТУРА КАПИТАЛА									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2013.		2012.		2011.	
	13	12	11	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Акцијски капитал	103	103	103	3.748.014	36,11	3.748.014	36,12	3.748.014	36,04
Акцијски капитал - укупно				3.748.014	36,11	3.748.014	36,12	3.748.014	36,04
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	104	104	104	0	0	0	0	0	0
3. Задружни удели	105	105	105	0	0	0	0	0	0
4. Улози	106	106	106	0	0	0	0	0	0
5. Државни капитал	107	107	107	0	0	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	108	108	108	0	0	0	0	0	0
I ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ (1 до 6)	102	102	102	3.748.014	36,11	3.748.014	36,12	3.748.014	36,04
II ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	110	110	110	0	0	0	0	0	0
III РЕЗЕРВЕ	111	111	111	449.982	4,34	480.291	4,63	520.845	5,01
IV РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	114	114	114	6.042.004	58,21	6.096.978	58,75	6.170.748	59,34
V НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	117	117	117	138.880	1,34	86.132	0,83	158.383	1,52
VI ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	122	122	122	0	0	34.616	-0,33	198.937	-1,91
УКУПНИ КАПИТАЛ (I до VI)	101	101	101	10.378.880	100	10.376.799	100	10.399.053	100

Из приказане структуре укупног капитала уочљиво је највеће учешће ревалоризационих резерви, које су у 2013.години значајно умањене у односу на 2012.годину, прије свега због преноса дијела ревалоризационих резерви на добит, која је створена као разлика између обрачуна амортизације основних средстава

прије и после процјене. Акцијски капитал је исти у посљедње три године, само је промијењено процентуално учешће појединих власника акцијског капитала у структури укупног капитала. Резерве Друштва су умањене за износ од 30.309 КМ, који се односи на покриће дијела губитка из ранијег периода, који се није у потпуности могао покрити из нераспоређене добити.

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА

У анализи имовинског положаја предузећа приказана је структура имовине у посљедње три године, ефикасност имовине и коефицијент обрта имовине.

Структура имовине

Табела бр.14

БИЛАНС СТАЊА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	2013.		2012.		2011.	
	Износ %		Износ %		Износ %	
АКТИВА						
А. СТАЛНА ИМОВИНА	9.498.985	82,65	9.492.078	83,97	9.459.932	84,64
І Нематеријална улагања	6.143	0,05	8.139	0,07	12.245	0,11
ІІ Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	9.480.079	82,42	9.443.615	83,54	9.351.752	83,67
ІІІ Дугорочни финансијски пласмани	12.763	0,11	40.324	0,36	95.935	0,86
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА	1.404.389	12,22	1.160.540	10,27	1.200.269	10,73
І Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	88.173	0,77	76.066	0,67	75.272	0,67
ІІ Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	1.316.216	11,45	1.084.474	9,60	1.124.997	10,07
1. Краткорочна потраживања	1.240.645	10,79	969.599	8,58	673.567	6,03
2. Краткорочни финансијски пласмани	0	0	0	0	0	0
3. Готовински еквиваленти и готовина	74.613	0,65	105.788	0,94	419.388	3,75
4. Активна временска разграничења	958	0,01	9.087	0,08	29.410	0,26
В. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0	0	0
Г. ПОСЛОВНА АКТИВА	10.903.374	94,86	10.652.618	94,24	10.660.201	95,38
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	590.204	5,14	651.680	5,76	516.592	4,62
Ђ. УКУПНА АКТИВА	11.493.578	100,00	11.304.298	100,00	11.176.793	100,00
ПАСИВА						
А. КАПИТАЛ	10.378.880	90,30	10.376.799	91,80	10.399.053	93,04
І ОСНОВНИ КАПИТАЛ	3.748.014	32,61	3.748.014	33,16	3.748.014	33,53
1. Акцијски капитал	3.748.014	32,61	3.748.014	33,16	3.748.014	33,53
2. Удјели друштва са ограниченом одговорношћу	0	0	0	0	0	0
3. Задружни удјели	0	0	0	0	0	0
4. Улози	0	0	0	0	0	0
5. Државни капитал	0	0	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	0	0	0	0	0	0
ІІ УПИСАНИ НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0	0	0	0	0	0
ІІІ ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0	0	0	0	0	0
ІV РЕЗЕРВЕ	449.982	3,92	480.291	4,25	520.845	4,66
V РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	6.042.004	52,57	6.096.978	53,94	6.170.748	55,21

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ АД „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА ЗА 2013.год

VI НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	138.880	1,21	86.132	0,76	158.383	1,42
VII ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	34.616	-0,31	198.937	-1,78
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАНЈА	38.238	0,33	31.681	0,28	0	0
В. ОБАВЕЗЕ	486.256	4,23	244.138	2,16	261.148	2,34
I. Дугорочне обавезе	0	0	0	0	0	0,00
II. Краткорочне обавезе	486.256	4,23	244.138	2,16	261.148	2,34
1. Пасивна временска разграничења	819	0,01	1.036	0,01	174.761	1,56
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	10.903.374	94,86	10.652.618	94,24	10.660.201	95,38
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	590.204	5,14	651.680	5,76	516.592	4,62
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	11.493.578	100,00	11.304.298	100,00	11.176.793	100,00

У оквиру aktive биланса стања, највеће промјене у 2013.години, у односу на упоредни период 2012. и 2011.године, евидентне су на сталној имовини, која је увећана у текућој години у односу на претходну годину, због значајних инвестиционих улагања у основна средства. Процентуално учешће сталне имовине у укупној активи је значајно и износи 82,65%. Смањење на дугорочним финансијским пласманима се односе на мања потраживања по основу стамбених кредита датих радницима. Високо учешће сталне имовине у укупној имовини, заступљено је првенствено због дјелатности коју Друштво обавља.

У структури текуће имовине евидентно је повећање краткорочних потраживања, због лошије наплативости потраживања у 2013.години у односу на 2012. и 2011.годину. Готовински еквиваленти и готовина у 2013.години мањи су у односу на 2012.годину првенствено због мањег износа готовине на рачунима код пословних банака

У оквиру пасиве биланса стања незнатно је увећан укупни капитал у 2013.години у односу на претходну годину, због већег износа нераспоређеног добитка.

Стање и ефикасност имовине

Табела бр.15

ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2013.	2012.	2011.
	13	12	11			
1. Укупан приход	201+ 231+ 246+ 270+ 291	201+ 231+ 246+ 270+ 291	201+ 231+ 246+ 270+ 291	4.128.189	3.582.023	3.412.288
2. Просјечна пословна имовина	062/2	062/2	062/2	5.451.687	5.326.309	5.330.101
3. ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ (1/2)				0,757	0,673	0,640
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Ефикасност имовине (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

Коефицијент ефикасности имовине показује колико се успјешно користи укупна стална и текућа имовина, те је минимална референтна вриједност већа од нуле. У нашем случају, коефицијент ефикасности имовине А.Д. „Комуналац“

Бијељина је задовољавајући, посебно у 2013.години (износи 0,757), док је у 2012.години износио 0,673 а у 2011.години 0,640.

Коефицијент обрта имовине

Табела бр.16

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2013.	2012.	2011.
	13	12	11			
1. Приходи од продаје	202+ 206	202+ 206	202+ 206	3.302.617	2.805.385	2.619.900
2. Просјечна обртна имовина	031/2	031/2	031/2	702.195	580.270	600.135
3. Просјечне залихе	032/2	032/2	032/2	44.087	38.033	37.636
4. Просјечна потраживања	040/2	040/2	040/2	620.323	484.800	336.784
5а. Коефицијент обрта обртне имовине (1/2)				4,70	4,83	4,37
5б. Дани везивања обртне имовине (365/5а)				78	76	84
6а. Коефицијент обрта залиха (1/3)				74,91	73,76	69,61
6б. Дани везивања залиха (365/6а)				5	5	5
7а. Коефицијент обрта потраживања (1/4)				5,32	5,79	7,78
7б. Дани везивања потраживања (365/7а)				69	63	47

Коефицијент обрта обртне имовине приказује учинковитост употребе обртне имовине у остваривању прихода од продаје. Пожељно је да буде што већи. Приликом анализе А.Д. “Комуналац” Бијељина установљено је да је коефицијент обрта имовине у 2013.години незнатно умањен у односу на 2012.годину, што указује да је обртна имовина у 2013.години мање ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходној години. Дани везивања обртне имовине треба да буду што краћи. У 2013.години потребно је 78 дана да се обрне имовина, док је у претходној години тај период незнатно краћи и износио је 76 дана.

Коефицијент обрта залиха треба да буде што већи, јер је то показатељ ефикасног ангажовања залиха, односно њиховог учешћа у остваривању прихода од продаје. Већи коефицијент обрта залиха значи мање трошкове држања истих. Анализом коефицијента обрта залиха у А.Д. “Комуналац” Бијељина дошло се до закључка да се залихе у текућој години незнатно брже обрћу у односу на претходну годину.

Коефицијент обрта потраживања треба да буде што већи, како би период наплате потраживања био што мањи. У нашем случају коефицијент обрта потраживања у 2013.години износи 5,32 те је знатно смањен у односу на претходну годину, што показује да се погоршала наплативост потраживања од купаца у 2013.години, првенствено због већих потраживања од Административне службе Града Бијељина. Дани везивања потраживања су доста дуги што значи да је потребно просјечно 69 дана да би се наплатило потраживање. Све ово нам показује

да је потребно увести додатне механизме за наплату потраживања, како би се убрзала наплативост потраживања.

ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА

Структура пословних прихода и пословних расхода

Табела бр.17

ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	2013.		2012.		2011.	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
Структура пословних прихода:						
1. Приходи од продаје робе	20.881	0,51	11.496	0,33	20.000	0,59
2. Приходи од продаје учинака	3.281.736	81,19	2.793.889	79,01	2.599.900	77,16
3. Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	0	0	0	0	0	0
4. Повећање вриједности залиха учинака	7.261	0,18	2.355	0,07	20.334	0,60
5. Смањење вриједности залиха учинака	0	0	0	0	0	0
6. Остали пословни приходи	732.356	18,12	728.436	20,59	729.289	21,65
I Пословни приходи (1 до 6)	4.042.234	100,00	3.536.176	100,00	3.369.523	100,00
Структура пословних расхода:						
1. Набавна вриједност продате робе	3.471	0,09	7.011	0,20	12.116	0,35
2. Трошкови материјала	498.732	12,40	377.306	10,82	359.930	10,50
3. Трош. зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2.220.342	55,21	2.144.658	61,52	2.050.023	59,81
4. Трошкови производних услуга	878.213	21,84	607.482	17,43	657.221	19,18
5. Трошкови амортизације и резервисања	249.144	6,19	206.696	5,93	183.624	5,36
6. Нематеријални трошкови	147.728	3,67	117.360	3,37	149.652	4,37
7. Трошкови пореза	20.203	0,50	21.765	0,62	11.173	0,33
8. Трошкови доприноса	4.040	0,10	3.645	0,11	3.753	0
II Пословни расходи (1 до 8)	4.021.873	100,00	3.485.923	100,00	3.427.492	100,00
III РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ (I - II)	20.361		50.235		-57.969	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Резул. посл. активности (Веће од ...)	0,000		0,000		0,000	
IV ОДНОС ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА (I / II)*100	100,51%		101,44%		98,31%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Однос посл. прихода и расхода (Веће од ...)	100,00%		100,00%		100,00%	
V РЕЛАТИВНА РАЗЛИКА ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА ((I/II)-100%)	0,51%		1,44%		-1,69%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Релативна разлика посл. прихода и расхода (Веће од ...)	0,00%		0,00%		0,00%	

Приликом анализе пословних прихода и расхода евидентан је позитиван резултат пословних активности од 20.361 КМ, који уз резултат претходне године представља значајан напредак у пословању Друштва, које је у 2011.години исказало негативан резултат од пословних активности.

Повећање прихода евидентно је на приходима од продаје учинака, који у укупним пословним приходима учествују са 81,19%.

У оквиру пословних расхода највеће повећање евидентно је на следећим трошковима:

- трошковима материјала, који су увећани за 121.426 КМ
- трошковима зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, који су увећани за 75.684 КМ,
- трошковима производних услуга, који су већи за 270.731 КМ,
- трошковима амортизације и резервисања, који су већи за 42.448 КМ и
- нематеријалним трошковима, који су увећани за 30.368 КМ.

Структура прихода и расхода

Табела бр.18

БИЛАНС УСПЈЕХА									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2013.		2012.		2011.	
	13	12	11	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Пословни приходи	201	201	201	4.042.234	96,65	3.536.176	96,75	3.369.523	96,82
2. Финансијски приходи	231	231	231	5.781	0,14	4.984	0,14	5.788	0,17
3. Остали приходи	246	246	246	74.540	1,78	40.356	1,10	36.089	1,03
I ПРИХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (1+2+3)				4.122.555	98,57	3.581.516	97,99	3.411.400	98,02
4. Ванредни приходи	270	270	270	5.634	0,14	507	0,01	407	0,01
5. Ревалоризациони приходи	401	401	301	53.999	1,29	72.945	2,00	68.468	1,97
II УКУПНИ ПРИХОДИ (I+4+5)				4.182.188	100,00	3.654.968	100,00	3.480.275	100,00
6. Пословни расходи	216	216	216	4.021.873	97,50	3.485.923	97,68	3.427.492	95,15
7. Финансијски расходи	238	238	238	8.209	0,20	40	0,00	595	0,02
8. Остали расходи	257	257	257	95.052	2,30	74.229	2,08	173.964	4,83
III РАСХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (6+7+8)				4.125.134	100,00	3.560.192	99,76	3.602.051	100,00
9. Ванредни расходи	280+ 292	280+ 292	280+ 292	0	0	8.644	0,24	0	0
10. Расходи ревалоризације и признавања импаритетних губитака	408	408	308	0	0	0	0	0	0
IV УКУПНИ РАСХОДИ (III+9+10)				4.125.134	100,00	3.568.836	100,00	3.602.051	100,00

У табели бр.20 приказана је структура прихода и расхода, као и процентуално учешће појединих прихода и расхода у укупним. Највеће учешће у укупним приходима имају пословни приходи (учествују са 96,65%), који се највећим дијелом остварују пружањем услуга одвоза отпада, док финансијски

приходи, остали приходи, ванредни приходи и ревалоризациони учествују са 3,35% у укупним приходима. Највеће учешће у укупним расходима имају пословни расходи са 97,50%, док финансијски и остали расходи учествују са 2,50%.

Профитабилност предузећа

Табела бр.19

ПРОФИТАБИЛНОСТ ПРЕДУЗЕЋА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2013.	2012.	2011.
	13	12	11			
1. Добитак/(Губитак) прије опорезивања	293/ 294	293/ 294	293/ 294	3.055	13.187	-189.763
2. Текући и одложени порез на добит	295	295	295	0	0	0
3. Укупни нето добитак (губитак) у обрачунском периоду	417/ 418	417/ 418	317/ 318	57.054	86.132	-189.763
4. Укупан приход	300	300	325	4.128.189	3.582.023	3.412.288
КОЕФИЦИЈЕНТ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА (3/4)				0,014	0,024	-0,056
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Коef. профитабилности (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

Коефицијент профитабилности је један од најважнијих финансијских показатеља. Пожељно је да референтна вриједност коефицијента профитабилности буде знатно изнад вриједности 0,000. У анализи профитабилности АД „Комуналац“ Бијељина примјетно је да је коефицијент у 2013.години незнатно изнад референтне вриједности, што показује минималну профитабилност пословања Друштва. Потребно је предузети одређене мјере на повећању прихода, како би се повећала профитабилност предузећа у 2014.години и наредним годинама.

Ризик остварења финансијског резултата

Табела бр.20

РИЗИК ОСТВАРЕНЈА ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА			
у КМ			
ПОЗИЦИЈА	2013.	2012.	2011.
1. Пословни приходи	4.042.234	3.536.176	3.369.523
2. Варијабилни расходи	1.380.416	991.799	1.029.267
3. Маржа покрића (1 - 2)	2.661.818	2.544.377	2.340.256
4. Фиксни и претежно фиксни расходи	2.641.457	2.494.124	2.398.225
5. Расходи камата	8.209	40	595
6. Пословни резултат (3 - 4)	20.361	50.253	-57.969
7. Бруто финансијски резултат (6 - 5)	12.152	50.213	-58.564
8. ФАКТОРИ РИЗИКА :			
8.1. Пословног (3/6)	130,73	50,63	-40,37
8.2. Финансијског (6/7)	1,68	1,00	0,99
8.3. Укупног (8.1. * 8.2.)	219,63	50,63	-39,97
9. Коефицијент марже покрића (3/1)	0,6585	0,7195	0,6945
10. Потребан пословни приход за остварење неутралног пословног добитка (4/9)	4.011.324	3.466.468	3.453.168

11. Стопа еластичности остварења неутралног пословног добитка $((1-10)/1) \cdot 100$	0,76	1,97	-2,48
12. Потребан приход за остварење неутралног добитка редовне активности $(4+5)/9$	4.023.790	3.466.524	3.454.024
13. Стопа еластичности остварења неутралног добитка редовне активности $((1-12)/1) \cdot 100$	0,46	1,97	-2,51

У анализи извршеној у табели бр.20 приказани су фактори ризика финансијског резултата.

Суштина **пословног леверица** огледа се у сљедећем: “Ако предузеће има више фиксне трошкове онда је више изложено ризику да у случају пада обима продаје не покрије из прихода те фиксне трошкове, односно постоји ризик да предузеће послује са губитком”.

Анализирајући финансијски резултат А.Д. „Комуналац“ Бијељина у 2013.години, са упоредним показатељима из 2012. и 2011.године, дошло се до закључка да Друштво има изузетно високе фиксне трошкове, те мале флукуације у остваривању прихода могу значајно угрозити пословни резултат. Друштво је у 2013. години остварило позитиван финансијски резултат.

Суштина **финансијског леверица** огледа се у сљедећем: „Ако је позајмљени капитал већи и ако су фиксни расходи које он изискује високи, онда постоји већи ризик да предузеће својим редовним пословањем неће бити у стању да покрива те фиксне расходе финансирања. Аналогно томе, величина финансијског ризика (леверица) зависи од степена којим су фиксни расходи на име камата покривени из пословног добитка“.

Посматрајући финансијски ризик предузећа са аспекта позајмљивања, може се закључити да предузеће нема финансијског ризика, јер не постоји велики износ позајмљених средстава, односно нема великих издвајања на име камата.

Комбиновани (сложени) левериц – мјери се помоћу фактора комбинованог леверица који показује дејство укупног ризика (пословног и финансијског), и то у смислу сљедећег : свако повећање обима продаје директно утиче на повећање нето-добитка и стопе приноса на сопствена пословна средства. При томе, важи и обрнуто.

Рентабилност

РЕНТАБИЛНОСТ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			у КМ		
				2013.	2012.	2011.
	13	12	11			
1. Нето добитак / (губитак)	298 299	298 299	298 299	3.055	13.187	-189.763
2. Расходи камата	240	240	240	7.553	5	520
3. НЕТО ПРИНОС НА УКУПАН КАПИТАЛ (1+2)				10.608	13.192	-190.283
4. Просјечан сопствени капитал	102/2	102/2	102/2	1.874.007	1.874.007	1.874.007

5. Просјечан укупан капитал	101/2	101/2	101/2	5.189.440	5.188.400	5.199.527
6. Просјечан инвестирани капитал	(102+114)/2	(102+114)/2	(102+114)/2	4.895.009	4.922.496	4.959.381
7. Рентабилност сопственог капитала (1/4)×100				0,16%	0,70%	-10,13%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност сопственог капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
8. Рентабилност укупног капитала (1/5)×100				0,06%	0,25%	-3,65%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност укупног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
9. Рентабилност инвестираног капитала (3/6)×100				0,22%	0,27%	-3,84%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност инвестираног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%

Табела бр.21

Рентабилност капитала показује "продуктивност" укупне активе, односно њену финансијску дјелотворност. Коефицијент рентабилности капитала треба да буде што већи, односно улагање у капитал треба да обезбједи што бољи принос. Рентабилност сопственог капитала у 2013.години лошија је од показатеља из 2012.године, али је незнатно изнад референтне вриједности. Потребно је предузети мјере помоћу којих би се обезбједила боља искориштеност сопственог капитала, односно помоћу којих би се остварио бољи принос на сопствени капитал.

Анализа коефицијента **рентабилности укупног капитала** нам показује колики је нето добитак/губитак у односу на укупни капитал. А.Д. „Комуналац“ Бијељина у 2013.години остварило је позитиван нето добитак и исказало коефицијент рентабилности на укупан капитал 0,06%. Наведени коефицијент је изнад референтне вриједности али је недовољан ефикасан у односу на укупно расположиви капитал.

Рентабилност инвестираног капитала (уложених средстава) - израчунава се као однос између годишњег финансијског резултата (добитка, профита) и просјечне вриједности уложених или кориштених средстава. Рентабилност инвестираног капитала у 2013.години задржала се на нивоу остварења из 2012.године, која такође показује недовољно ангажовање инвестираног капитала.

ЗАКЉУЧАК

На основу извршене анализе имовинског и финансијског положаја А.Д. „Комуналац“ Бијељина, може се закључити сљедеће:

- Финансијска равнотежа Друштва (краткорочна и дугорочна) у 2013.години је изузетно стабилна,
- Коефицијент текуће ликвидности у текућој години је знатно изнад референтне вриједности, али је знатно лоши у односу на претходне двије године,

- Коефицијент редуковане ликвидности је изнад референтне вриједности, али је знатно лошији у односу на претходне године, јер су краткорочне обавезе у текућој години увећане, као и потраживања од купаца, док је износ готовине на рачунима знатно умањен.
- Коефицијент тренутне ликвидности је знатно испод референтне вриједности, првенствено због мањег износа расположиве готовине на крају обрачунског периода у односу на увећане краткорочне обавезе,
- Коефицијент солвентности Друштва у 2013.години је знатно изнад референтне вриједности, те с тога, имајући у виду да Друштво нема дугорочних обавеза, може све своје обавезе измирити у моменту приспјећа,
- Менаџмент Друштва, по питању измирења приспјелих обавеза, успјешно води пословну политику, те је референта вриједност задужености знатно помјерена у корист капитала, иако су дугови у 2013.години повећали учешће у укупној пасиви за 2,22%
- Коефицијент ефикасности имовине у 2013.години је знатно побољшан у односу на претходне године, из чега се може закључити да се имовина ефикасније користи у остваривању прихода,
- Коефицијент обрта имовине у 2013.години незнатно је умањен у односу на 2012.годину, што указује да је обртна имовина у 2013.години мање ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходној години,
- Коефицијент обрта залиха је већи у текућој години у односу на претходну годину, те се с тога може закључити да се залихе брже обрћу у 2013.години у односу на 2012.годину,
- Коефицијент обрта потраживања у 2013.години је знатно смањен у односу на претходну годину, што показује да се погоршала наплативост потраживања од купаца у 2013.години,
- Из анализе приносног положаја предузећа, може се утврдити да је резултат из пословних активности, остварен у 2013.години заједно са остварењем из 2012.године, знатно побољшан у односу на 2011.годину,
- У анализи профитабилности АД „Комуналац“ Бијељина примјетно је да је коефицијент у 2013.години незнатно изнад референтне вриједности, што показује минималну профитабилност пословања Друштва. Потребно је предузети одређене мјере на повећању прихода, како би се повећала профитабилност предузећа у 2014.години и наредним годинама,
- Из анализе коефицијената рентабилности сопственог, инвестираног и укупног капитала, утврђен је позитиван коефицијент, што нам указује да постоји боља ангажованост капитала у остваривању позитивног резултата пословања у текућој и претходној години у односу на 2011.годину. Потребно је предузети одговарајуће мјере помоћи којих се може повећати продуктивност сопственог, укупног и инвестираног капитала.

МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА

У наредном периоду потребно је предузети следеће мјере:

- Програмом одвоза чврстог комуналног отпада треба обухватити све кориснике комуналних услуга гдје је организовано прикупљање и одвожење комуналног отпада, а у складу са Одлуком о прикупљању, одвожењу и депоновању комуналног отпада (Службени гласник Града Бијељина, број 05/13).
На том плану је неопходно остварити потпуну сарадњу са надлежним органима Скупштине Града Бијељина и са Комуналном полицијом.
- У наредном периоду неопходно је радити на побољшању услова и регулативе на нивоу Града и на вишим нивоима како би се обезбиједио виши степен наплате извршених услуга. Период наплате потраживања од купаца је изузетно дуг, неодговорност појединих правних и физичких лица за измирење обавеза је велика, те је с тога потребно створити повољнију пословну климу за рад комуналних предузећа.
- Да се за одржавање јавно-прометних површина, прање улица и услуга зимске службе на подручју Града, Јање и осталих мјеста расписује један лот по могућности на период дужи од дванаест мјесеци, по могућности на три године, а по угледу на веће градове у РС. Препоручујемо да претходно наведеним услугама буду обухваћене јавно-прометне површине на ширем подручју Града.
- Настојати да по добијању посла на тендеру, Служба за уређење зелених површина покаже више иницијативе у смислу уређења зелених површина, те инсистирати да буду обухваћене све јавне површине у Граду и околини укључујући и градски парк, такође једним лотом на дужи период од дванаест мјесеци, по могућности на три године, а по угледу на веће градове у РС.
- Постојећа расположива механизација је застарјела што изискује високе трошкове одржавања, те је потребно константно вршити улагања у набавку нове механизације.
- У сарадњи са локалном заједницом обезбиједити и друге послове из надлежности комуналне дјелатности као што су чишћење дивљих депонија, изградња депоа за контејнере, кошење амброзије, азил за псе, израда хоризонталне сигнализације и др.
- У наредном периоду, у сарадњи са локалном заједницом, обезбиједити пројекат реконструкције Зелене пијаце.
- У сарадњи са надлежним одјељењем Скупштине града Бијељине радити на припреми за пресељење Гробља на нову локацију.
На постојећем гробљу потребно је наставити са замјеном ограде око гробља јер је претходна дотрајала, а постојеће стазе асфалтирати и на појединим површинама засадити дрвеће, те поставити дио клупа за сједење.

- Наставити са реализацијом програма одвајања отпада на мјесту прикупљања (папир,пластика,метал). Циљ је да се дио тог отпада оприходује, а да се при том смање количине смећа које ће се одлагати на депонију, јер плаћање одлагања отпада у великој мјери утиче на трошкове пословања Друштва.
- Преко ресорних органа локалне самоуправе утицати на цијену депоновања отпада.
- Преко ресорних органа локалне заједнице, Савеза општина и градова и Владе РС покренути питање оправданости Закона о поштанским услугама, који својом примјеном у знатној мјери утиче на трошкове пословања.

Број:1944/2014
Датум:31.03.2014. године

МП

АД „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА

Милорад Стјепановић